

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 358-690
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1962. május 19.

bb 1. Leslie Chabay a varázsfuvolában és a don Juanban vendég-szerepel

i fe/tr szb fm

1962. május 19.

Leslie Chabay - Csabay László - a magyarszármazású kiváló amerikai tenorista budapesti hangversenyén kívül két alkalommal mutatkozott be az operalátogató közönségnek. Június 2-án az operaházban a varázsfuvolában Tamino szerepét, 8-án pedig az Erkel színházban Ottaviót éneklte a Don Juanban. /mti/

bb 2. „uborka-szezon”, az ujszegedi haladás termelészövetkezetben

vid ká/gg szb ká

1962. május 19.

az ország egyik legnagyobb „primőrgyár”, -ában, az ujszegedi haladás termelészövetkezetben megkezdődött az „uborka-szezon”, a termálvizfűtéses üvegházakban valóságos trópusi klímát teremtettek. a harmincfokos, erősen párás melegben óriásira fejlődött a termés: 20-22 centiméteres uborkákat szednek. összesen 150-200 mázsa korai uborkára számítanak, amelynek nagyrészt a budapesti csemegeüzletekbe szállítják. /mti/

bb 3. szellemi vetélkedő a 8. vit tiszteletére

i lv/n szb fm

1962. május 19.

a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezete a 8. világifjúsági találkozó tiszteletére szellemi vetélkedőt indított a helyiiparban foglalkoztatott fiatalok számára. a vetélkedő kérdéseit 4 hónappal ezelőtt közölték a résztvevőkkel. a fiataloknak a különböző földrészek, illetve országok politikai, gazdasági és kulturális életére vonatkozó kérdésekre kell válaszolniuk.

a helyiiparban dolgozó fiataloktól számos válasz érkezett a szakszervezet központjába. a legjobb 9 vidéki és 11 budapesti versenyző május 20-án a Corvin Filmszínházban nyilvános döntőn vesz részt. /mti/

bb 4. megkezdtek a híres baranyai primőrök szedését - jó termést ígér a zöldborsó a harsányi-hegy és a mecsek vidékén

vid ká/gg-lm bs

1962. május 19.

baranyában, az ország legdélibb és legmelegebb táján, megérett a két híres primőrnövény: a kelkáposzta és a zöldborsó. a hosszúra nyúlt tél miatt a kelkáposzta egy hónapot, a zöldborsó pedig két hetet késett. szedésüket mindenestre elsőként kezdték meg az országban a baranyai szövetkezeti gazdák. az „adventi kelkáposzta”, mohács vidékének hagyományos növénye az idén 220 holdon terem. a fagyos idő és az erdei vadak erősen megriktították a vetéseket, aminek következtében körülbelül egyharmadával csökkent a termés hozam. holdanként így is negyven mázsa primőr-kelkáposztára számítanak a szakemberek. a zöldborsó viszont, amelyet a harsányi-hegy vidékén és újabban a mecsek déli lankáin is természetesen, rekordtermést ígér. a vetések kár nélkül telettek át és a májusi fagyok „elkerültek”, a borsótermő vidékeket. összesen nyolcszáz holdon terem az idén a zöldborsó a baranyai határban és a szakemberek - a szokásos nat mázsa helyett - tizenkét mázsa holdankénti termést várnak. a kelkáposztát néhány nappal ezelőtt, a zöldborsót pedig a hét végén kezdték szedni és egyelőre a pécsi boltokba szállítják. a jövő néten már nagy mennyiségben kerül a fagyasztóhoz mind a két primőrnövény és megindul az export is. /mti/

--

bb 5. megnyílt a telex forgalom magyarország és trinidad között - olcsóbb a telex díj bulgáriával

1 kf/kf- ki

1962. május 19.

a posta nemzetközi kapcsolata ismét bővült. megnyílt a telex forgalom magyarország és trinidad között. a háromperces levelezés díja 27.55 arany frank. a levelezések hétfőtől péntekig naponta 12.30-23 óra között, szombaton pedig 12.30-19 között bonyolíthatók le.

a postavezérigazgatóság tájékoztatása szerint változott, olcsóbb lett, a magyar-bulgár telex díjszabás. a háromperces levelezés díja 3.35 helyett 3.03 arany-frank. /mti/

--

- 2 -

bb 6. a bulgáriában szerzett tapasztalatok alapján szervezik meg budapesten a takarmányozásra alkalmas hulladékok összegyűjtését és hasznosítását

1 cs/gg szb ki

1962. május 19.

budapest főváros tanácsának négytagú küldöttsége két hétig tanulmányozta szófia és plovdiv mezőgazdaságát, elsősorban a városellátó övezet szervezeti felépítését, a kertészeti termesztés és az értékesítés legjobban bevált módszereit. a küldöttséggel hazaérkezett több újsító, a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályának vezetője tájékoztatást elmondotta, hogy mindkét részről hasznos volt a találkozás: a küldöttség tagjai a hazai eredmények alapján javasolták többek között, hogy a városellátó gazdaságokban csökkentés a termesztett növényfélék számát, szakosítsák a termelőszövetkezeti gazdaságokat, a bolgár szakemberek pedig bemutatták a korszerű üvegüzem-telepeiket, a hajtatásra kiváló zöldségfajtáikat.

értékes - és nálunk is jól hasznosítható - gyakorlati tapasztalatot szerzett a küldöttség a náztartási hulladékok gyűjtését és hasznosítását illetően. szófiában egy tanácsi vállalat minden takarmányozásra alkalmas üzemi kereskedelmi és náztartási hulladékot, ételmaradékot összegyűjt, s megfelelő osztályozás, előkészítés után éri el a hűtőszekrényekben felőrzi, majd tartályokban a városkörnyéki termelőszövetkezetek hirtalárába szállítja. évente tízezer vagon kukoricával egyenértékű takarmányt nyernek így az egyébként kárba vesztő hulladékokból. a gondos kezelés és a laboratóriumi ellenőrzés révén elérték, hogy a hulladéktakarmánnyal etetett állatok fertőző megbetegedése, elhullása, gyakorlatilag teljesen megszűnt.

a küldöttség előterjesztése alapján a közeljövőben budapesten is megszervezik a takarmányozásra alkalmas hulladékok gyűjtését és felhasználását. /mti/

--

bb 7. munkaoktatási kiállítás a fővárosban

1 vt/lm szb fm

1962. május 19.

a szakszervezetek budapesti tanácsának és a fővárosi tanács oktatási osztályának rendezésében június 1-én munkaoktatási kiállítás nyílt az építők rózsza ferenc művelődési házában. a kiállításon az 5 plusz 1-es oktatási rendszerben működő gimnáziumok tanulólainak a gyakorlati foglalkozásokon készített munkáit mutatják be. a látogatók képet kapnak majd azokról az eredményekről, amelyeket a diákok a pedagógusok, az üzemek, a gyárak, a vállalatok dolgozóinak segítségével - a szakmai előkészítésben elérték. /mti/

--

- 3 -

bb. 8. bőséges csiga „termés”, - csaknem százezer kilót exportáltak eddig.

i cs/gk/gy/ká

1962. május 19.

a szokottnál három-négy héttel később, csak május elején bujt elő az idén az éticsiga. a dunántul és az északi ország-rész csapadékos, bokros-füves vidékein tenyészik nagy tömegben, s különösen az egerfa-ligeteket szereti. a késői megjelenés ellenére ez évben jó „termés”, igérkezik csigából. a szakemberek valószínűnek tartják, hogy az évi gyűjtés megközelíti a tavalyi 250 000 kilós rekordot. a magyar vadkereskedelmi szövetségi vállalat gyűjtő telepein eddig több mint százezer kilót vettek át. a friss árut élve folyamatosan szállítják franciaországba és svájcba, ahol inyenc csemegének számít a csiga-pörkölt.

az éticsiga gyűjtését az ötvenes évek elején szervezték meg hazánkban, s az akkori évek csiga-exportja már több mint tízszeresére nőtt. a gyűjtésre vállalkozóknak - többnyire nyugdíjas öregeknek és iskolásgyermeknek - évről-évre jó mellék-jövedelmet, illetve zsebpénzt hoz a csiga./mti/

bb. 9. jó hír a pedagógusoknak: július 15-e után a nyári szünetben nem rendezhető semmiféle tanfolyam, vagy szakmai tanácskozás

i vt/nmé/gy/sr

1962. május 19.

közeledik a tanév vége, amit nemcsak a diákok, hanem a pedagógusok is várnak, hiszen - a bizonyítványosztás és a beiratkozások után - a pihenés hetei következnek. az elmúlt években - főként vidéken - gyakorlattá vált, hogy a nyári szünetben is különféle oktatási, népművelési tanfolyamokat, tanácskozásokat tartottak a pedagógusoknak.

a helytelen gyakorlat megszüntetésére a művelődésügyi minisztériumban rendelkezést adtak ki. utasították a megyei, megyei jogú városi tanácsok művelődésügyi, illetve a fővárosi tanács oktatási és népművelési osztályainak vezetőit, hogy a pedagógusoknak július 15-e után semmiféle tanfolyamot, vagy szakmai tanácskozást nem szervezhetnek.
/mti/

8,00
9,11

Zal

- 4 -

bb. 10. magnetofon a kórházi ágyak mellett - filmvetítések a leg-hatásosabb gyógymódokról, kúrákról - az egészségügyi felvilágosítás új módszereit alkalmazzák a budapesti kórházakban

i zs/n/gy/sr

1962. május 19.

a súlyos vagy kevésbé súlyos betegségeknek egyaránt hatásos „gyógyszere”, na maguk a betegek, a gondozottak is ismerik betegségük lefolyását, a gyógyulás különböző szakaszait, s az orvosi előírások pontos betartásával segítik felépülésüket. a budapesti egészségügyi intézetekben ezért az egészségügyi felvilágosítás számos ötletes új módszerét vezették be és alkalmazzák - sikerrel.

a péterffy sándor utcai kórházban például havonta általában két-három alkalommal kiselőadásokon ismertetik az orvosok a kóstermek lakóival a leggyakoribb betegségek okait, ismérveit és a gyógyulás lehetőségeit. a kórház szakemberei rendszeres kapcsolatot tartanak a már gyógyult „páciensekkel”, is, s például a reumatikus bántalmakban szenvedőket havonta meghívják a kórházba, hogy tájékoztassák őket arról: hogyan élhetnek, dolgozhatnak, öltöznének a „visszaesés”, veszélye nélkül. a gyógyászat, az orvostudomány legújabb eredményeit, eljárásait, filmeken is bemutatják.

az egészségügyi felvilágosítás hatásosabbá tételéhez felhasználják a magnetofont is; a fekvőbetegek részére ugyanis magnószalagról pergetik le a betegségekről szóló orvosi előadásokat. a betegek körében rendkívül népszerű az ugynevezett mozgó faliújság, amelynek cikkei az ápoltak kérdéseire adnak szakszerű, közérthető feleletet.

a jános kórházban szintén rendszeresen megbeszélik az orvosok és a betegek a gyógyító munka feladatait, problémáit. az orvosi előadások témáit itt minden esetben maguk a kezelték határozzák meg, s rendszerint valamelyik beteg panaszaival, a fertőzőes és egyéb megbetegedések megelőzésével foglalkoznak. a kórház egészségügyi szakemberei egyébként a gyógyintézet falain kívül is felkeresik az egészségügyi kérdések iránt érdeklődőket, válaszolnak kérdéseikre, tanácsokat adnak a megelőzésre, a helyes életmódra. új szerű módszere a felvilágosításnak, hogy a kórházból távozó, valamint a visszatérő betegekből társadalmi tanácsot szerveznek; a tanács tagjai azután maguk is részt vállalnak az egészségügyi ismeretterjesztés feladataiból.

a tétényi uti kórház kóstermeinek lakói csoportos beszélgetéseken vitatják meg: mit kell tenniük mielőbbi gyógyulásukért, számos budapesti rendelőintézetben pedig meghonosították a betegek tárdát, amelyekben a betegek kérdéseit, panaszait esetleges észrevételeit és kívánságait gyűjtik össze. a válaszokat fali újságokon, az intézet hirdető tábláin teszik közzé.
/mti/

8,05
9,11

Zal

- 5 -

bb. 11. ahol száz százalékos sikert aratott a termelékenység - két és félmillió forinttal kisebb a termelési költség - meggyorsítják 600 anyaföldi lakás építését - a kongresszusi verseny sikerei a 13. kerület üzemeiben

i st-sb/tr/gy/ki

1962. május 19.

Néhány üzem, építkezés, annyiféle konkrét célú versenyeknek a 13. kerület dolgozói, valamennyi felajánlásnak közös vonása azonban, hogy a pártkongresszus tiszteletére az eddiginél gazdaságosabban, jobban akarnak dolgozni. a gazdálkodás megváltoztatását nagyobbértékű, munkaigényes gyártmányok bevezetésével kezdték, amelynek első eredménye, hogy a termékekhez felhasznált anyag részaránya a tavalyi 60.4-ről 59.1 százalékra csökkent. Áruikra a külföld is felfigyelt, számos üzemet olyan nagy mértékben elhalmoztak rendeléssel, hogy 37 vállalat túl is teljesíthette az év eleje óta esedékes exporttervét.

a kerület üzemeiben sorra alakulnak a szocialista brigádok, s első céljuk, hogy egymást kölcsönösen segítve a műhelyben mindenki elérje a 100 százalékos teljesítményt. különösen olyan üzemekben van ennek a kezdeményezésnek nagy jelentősége, mint a magyar adócsőgyár, ahol újfajta cikkek gyártását honosítják meg. az említett üzemben a druzsba, a reflex, az izzó és a haladó ifjúsági brigádok versenyének első kézzelfogható eredménye, hogy a nagyértékű mikrohullámu csövek próbasorozata a tervezetténél is kedvezőbb ütemben készül és így a következő két negyedévben megkezdhetik egy-egy csőtipus nagy sorozatának gyártását.

a kerület üzemeiben a kongresszusi verseny eddigi szakaszában összesen körülbelül két és félmillió forinttal sikerült csökkenteni az önköltséget, aminek egyik magyarázata, hogy egész sor üzem túlteljesítette termelékenységi tervét. az acélöntő- és csőgyár, a dugattyú- és csapágyöntőde, a bláthy ötó villamosgépgyár és néhány más üzem a régivel azonos, vagy annál még kg kisebb létszámmal növelte termelését, ezeken a helyeken tehát a termelés teljes felfutását a termelékenység javításával érték el. az acélöntő- és csőgyárban például olyan technológiát dolgoztak ki, amely feleslegessé teszi az öntőformák szárítását, a bláthy ötó villamosgépgyárban a kisebb üzemek összevonása és a magasabb szintű szervezethez hozta meg a várt eredményt. van a kerületnek olyan üzeme is, mint például, a ladaipari vállalat, ahol éppen azzal érték el a népgazdaság számára nagy megtakarítást, hogy az eddiginél több munkást igénylő módszerrel dolgoznak ugyan, de új eljárásuk lehetővé teszi a hazai fafélések felhasználását, s ezzel jelentős importtól mentesítik az országot.
/folyt. köv./

8, 14

9.11

- 6 -

bb. 11. /ahol száz százalékos... 1. folyt./ gy

néhány más vállalatnál nem ilyen kedvező a helyzet, a láng gépgyárban például még csak most dolgoztak ki tervet a termelékenység növelésére és a gazdálkodás javítására. ha elgondolásukhoz a minisztérium hozzájárul, több mint száz gépüket átrendezik, megváltoztatják a munka menetét, s például a diesel-alkatrészek jelenlegi 221 kilométeres szállítási útját 36 kilométerre csökkentik.

a kerületben dolgozó lakásépítők a napokban tartották meg termelési tanácskozásukat, és vállalták, hogy a pártkongresszus tiszteletére meggyorsítják az építkezéseket. a 21-es építőipari vállalat dolgozói a többi között 20 nappal a határidő előtt átadják a darugyár hétemeletes új irodaházát. az árpád-híd pesti hídfőjénél és a váci ut 4. nagy telkén a 43-as és a 41-es építőipari vállalatnak összesen 600 lakást kell felépítenie az év végéig, a dolgozók azonban valamennyit a szerződésben vállalt határidő előtt befejezik. úgy ütemezik a munkát, hogy decemberre ne húzódják át egyetlen lakás átadás sem.

a váci ut 78-as számú telekre tervezett 241 szövetkezeti lakás építői a termelési tanácskozáson bejelentették, hogy patkós istván építésvezető irányításával versenyre kelnek a szocialista építésvezetőség cím elnyeréséért. hónapokkal előbbre hozták a szerződésben előirányzott átadási határidőket, kiváló minőségű munkára, a költségek jelentős csökkentésére is vállalkoztak. a fővárosi beruházó vállalattal együttműködve több mint százezer forintot takarítanak meg azzal az egyszerűbb módszerrel, hogy téglá helyett betonból készítik el a 11/c jelű lakóház pincéjét, de ezenkívül még csaknem 200 000 forintos egyéb megtakarítást is vállaltak. /mti/

bb. 15. megjelent a debreceni kossuth lajos tudományegyetem actá-j.

vid hi/n/gy/fm

1962. május 19.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem minden évben ugynevezett actá-ban jelenteti meg az egyetem professzorainak, fiatal kutatóinak jelentősebb tudományos munkáit. a múlt évi eredmények javát összegező kötet - az acta universitatis debreceniensis de ludovico kossuth nominatae - most jelent meg dr. berényi dénes egyetemi tanárnak, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának szerkesztésében. az egyetemi actá-t, amelynek tudományos értékezeit angol, orosz és német nyelven is közreadták, külföldi egyetemekhez is eljuttatják. /mti/

8, 35

9.11

- 7 -

bb. 12. megszületett az „atomhőmérő”,

t tz/tr/gy/ki

1962. május 19.

Szemerédy pál, az eötvös Loránd tudományegyetem geofizikai intézetének adjunktusa előadást tartott a magyar geofizikusok egyesületében azokról a legújabb lehetőségekről, amelyeket az atomfizika nyújt a geofizikai kutatások számára.

az egyik ilyen ujdonságként említette az „atomhőmérőt”, működési elve rendkívül szellemes. az abszolút fagypontra - a mínusz 273 celsius fokon - az atomok és a molekulák csak nagyon csekély mozgást végeznek, de bizonyos atommagoknak ekkor is van meghatározott elektromos „helyzeti energiájuk”, a körülöttük keringő elektronok hatására. a hőmérséklet fokozatos emelkedésével párhuzamosan az atomok és a molekulák egyre hevesebb és ugyanakkor mind rendezetlenebb mozgásba kezdenek, az atommagok helyzeti energiája viszont e „zürzavar”, növekedésével arányosan csökken. s az atomhőmérő éppen ezt a helyzeti energiát méri, amiből tehát pontosan vissza lehet következtetni a hőmérsékletre.

a tudománynak - hiszen ezeket a rendkívül finom, elektronikus atomhőmérőket nem a fürdővíz, vagy a szoba hőmérsékletének méréseire használják - már régóta szüksége volt ilyen műszerrre. a hagyományos hőmérők előbb-utóbb „elfáradnak”, és néhány év, vagy évtized elteltével ugyanannál a hőmérsékletnél már más értéket mutatnak, mint amikor a gyárból kikerültek. az atomok tulajdonságai viszont mai ismereteink szerint mindig és mindenütt ugyanazok, ha tehát egyetlen példányon megállapították, hogy az általa mutatott helyzeti energia értékét hogyan kell átszámítani a hőmérsékletre, ez az átszámítási kulcs az összes, azonos atommal dolgozó új műszernél azonos lesz. /mti/

bb. 14. hatvan éves a szolnoki művésztelep

vid hi/gg/gy/fm

1962. május 19.

az alföld egyik leghíresebb intézménye, a szolnoki művésztelep május 27-én, vasárnap ünneplő hivatalos megnyitására 60. évfordulóját. az ünnepségre meghívják azokat a művészeket, művészettörténészeket is, akik korábban a művésztelepen dolgoztak. a vendégek megtekintik a telepen jelenleg élő festő és szobrászművészek műtermi kiállításait, majd előadást tartanak a nagy hírű intézmény múltjáról és jelenéről. szabó lászló szobrászművész az ünnepi alkalomra fényes adótf: testvérek című festményét ábrázoló diszes emléklakettet készített, amellyel a vendégeket ajándékozzák meg. az évfordulóra diszes katalógust is kiadnak. /mti/

- 8 -

8.45

9.11

Zsolt

bb. 13. bronzkori telep maradványai boldogkőváralja határában

vid hi/n/gy/fm

1962. május 19.

a borsod megyei boldogkőváralja és baskó község között új utat építenek a zemplén-hegyi erdőgazdaság dolgozói. a tekeres patak völgyének bejáratánál a földmunkák közben cseréptüredékek és bronz tárgyak kerültek a felszínre, többek között szép kivitelű bronzsarló és több bronzkarperec. a helyszíni vizsgálat megállapította, hogy későbronzkori telep maradványaira bukkantak. az értékes leleteket a miskolci nemzeti múzeumnak adták át. /mti/

bb. 17. magyar fa lett a douglas fenyőből - a telepítéseknel is felhasználják a jól bevált külföldi fafajtákat az erdészek

i so/gg/gy/ká

1962. május 19.

a nagy hírű arborétumaink, így a szarvasi, a kámoni mellett az erdőgazdaságok igyekeznek a különböző egzotikus külföldi fafajtákból saját gyűjteményt is kialakítani. ezeknek nemcsak az ismeretterjesztés, hanem a nyörködtetés a céljuk. az erdészeknek lehetőségük nyílik tanulmányozni, melyek azok a külföldi eredetű fenyő- és lombos fák, amelyek erdőtelepítésre is alkalmasak hazánkban. megvizsgálják, hogy az egzotikus fajták a különböző tájakon milyen fatömeget adnak, s milyen hazai fafajtákkal elegyítve tenyésznek a legkedvezőbbben. az egzotikus faként arborétumban ültetett fajták egyrésze már olymértékben bevált, hogy üzemi méretekben telepíthetők. így lett magyar fa a douglas-fenyőből és a chamaeciparisszból. ezek ugyanis évente hektáronként 10-15 köbméteres növedéket ígérnek, sőt a különlegesen jó termőhelyeken 20-23 köbmétert. /mti/

bb. 19. szárazföldi munkagépek - vizen

vid te/gy/szf

1962. május 19.

vizparti építkezéseken, védőgátak, kikötők közművesmunkáinál gondot okoz a szárazföldi használatra való gépek alkalmazása. a földkiemelő markoló berendezések a partmenti vízenyős, iszapos területen nehezen mozognak. az építőké helyszínre szállítása is sok bajlódással jár a süppedős talajon.

a magyar hajó- és daruár balatonfüredi üzemében a vízügyi főigazgatóság megrendelésére most különleges hajót készítettek.

/folyt. köv./

9.18

10.15 Zsolt

- 9 -

bb. 19. / szárazföldi.... folyt./ gy

a 25 méter hosszú, nyolc méter széles pontonformájú uszótestet a vízparti építkezések helyére vontatják és ott lehorgonyozzák. a hajó erős bordázattal, vastag vaslemezekkel merevített fedélzetére „felkuszna”, a szárazföldi hernyótalpas munkagépek és a vízről építik a partmenti létesítményeket. a kormányos-lakással ellátott ponton első alkalommal egy 32 tonna önsúlyu, nagyteljesítményű kőrákó szerkezetet vesz fedélzetére. a gép sídfok környékén, közvetlenül az épülő gátra rakja majd a bazaltot. a pontonról építkeznek majd akkor is, amikor a nagyteljesítményű munkagépek a szűk parti területen, például hajókikötőkben, molókön, nem férnek el.

a pontont átadták a balatoni partmenti vízi építkezések dolgozóinak.
/mti/

..

bb. 15. több mint háromezer vagon áru befogadására épülnek raktárak szolnok megyében

vid te/gy/ki

1962. május 19.

a mezőgazdasági termelőszövetkezetek árutermelésének növekedésével újabb raktározási gondok jelentkeznek szolnok megyében. az áruforgalom zökkenőmentes lebonyolítására megyszerte nagy befogadóképességű raktárakat épít az állami építőipari vállalat. a megye fontos vasúti csomópontján, szajolban, ezer vagonos, panelelemekből készült vegyesáruraktárat adtak át rendeltetésének. a karcagi rizsraktár építését, ezenkívül két, egyenként százötven vagon áru tárolására alkalmas épületet alakítottak át raktárrá. ujszászon hatszáz, jászárokszálláson kétszáz vagonos gabonarakat építését fejezik be az év végére. tovább javítják a tárolási lehetőséget a jászágban is. jászapátiban négyszáz, jászberényben százötven vagonos raktár építésével készülnek el a jövő év első felében.
/mti/

..

9,23

-10-

10,15

Zolt

bb 16. tízmillió forint értékű kongresszusi vállalat a nagyszentjános állami gazdaságban

vid ká/gg/vm

1962. május 19.

a nagyszentjános állami gazdaságban a dolgozók kezdeményezésére széleskörű versenymozgalom bontakozott ki az m sz m p nyolcadik kongresszusának tiszteletére. figyelembevéve a hosszú tél okozta károkat, a növénytermesztésben főleg a kukorica termését igyekeznek növelni. eredeti terv szerint 1402 holdon termelnie volna kukoricát, amelynek termésátlagát 23.6 mázsa májusi morzsoltban állapították meg. most, hogy a fagy miatt kiveszett őszi gabonák helyére is kukorica került, a vetésterület 1600 holdra nőtt. a maximális tőszám megnagyításával időbeni és jóminőségű növényápolással, nagyadagu műtrágyázással elérik, hogy egy-egy holdról 30 mázsa szemet takarítsanak be. a termesztés költségeit holdanként 250 forinttal csökkentik. a cukorrépa tervezett 180 mázsa átlagtermését 200 mázsa-ra növelik. a takarmányalap bővítése érdekében sok másodvetésű növényt, így többek között 100 holdon silónak való napraforgót, száz holdon mohart vetnek.

az állattenyésztők kongresszusi vállalatásai a hus és a tej előállítás költségeinek csökkentését célozzák. a tej literenkénti előállítás költséget 10 fillérrel csökkentik, az itatásos borjunevelőben a kilónkénti súlygyarapodást 2.43 forintra teszik olcsóbbá. a növendék üszők és tinók hiztatásánál 2.51 forintra kevesebbe kerül majd a kilónkénti súlygyarapodás.

a növénytermesztők és állattenyésztők a hozamok emelésével és költségmegtakarítással 7.876.000 forint föbbletbevételre tesznek szert, míg a szállítási és segédüzemi dolgozók 2.695.000 forint megtakarítást érnek el. így a gazdaság dolgozóinak kongresszusi vállalatása több mint tízmillió forint értékű./mti/

..

bb 21. kiállítás a fatusi népművelési munkáról

vid hi/sze/vm/fm

1962. május 19.

érdekes kiállítás nyílt a vásárosnaményi művelődési házban: képekben, grafikonokon, rajzokban és szakköri munkadarabok szemléltetésével a járás községeinek népművelési munkáját, könyvtári tevékenységét mutatják be. hasonló kiállítást rendeznek szabócs megye többi járási székhelyén, s az összegyűlt anyagot végül nyiregynázán mutatják be./mti/

..

9,24

- 11 -

10,15

Zolt

bb 18. felépült az ország egyik legkorszerűbb és legnagyobb hőkezelő üzeme a wilhelm pieck gyárban

vid szf/te vm

1962. május 19.

uj üzemi részszel gazdagodott a győri wilhelm pieck vagon és gépgyár: felépült telepén az ország egyik legkorszerűbb hőkezelő üzeme. a diesel-motorok, diesel-mozdonyok, vasuti vagonok sok alkatrészét a készremunkálás után edzeni, hőkezelni kell. ezt a műveletet eddig részben bér munkában, részben a kovácsüzem hőkezelőjében, szükségmegoldásképpen tudták csak elvégezni.

a háromhajtós üzemesarnokot a kgmti-ben kidolgozott technológiai eljárások szerint a győri tervező vállalatnál hegyi györgy, magyar józsef, bödök tamás és baksai iván mérnökök tervezték. a 22 önszabályozó elektromos kemencét és más berendezéseket technológiai sorrendben helyezték el. a legmesszebbmenően gondoskodtak a dolgozók egészségvédelméről. a katoriferek nyáron hűvös, télen meleg levegőt árasztanak szét a helyiségekben. minden munkahelyhez külön elszívóberendezést szereltek fel. a sófürdőnél keletkező ciángőzöket nedves leválasztóba, majd közömbösítőbe vezetik, úgyhogy sem a levegőbe, sem a szennyvízcsatornába nem jut mérgező anyag. mosdó, zuhanyzó és ugynevezett fekete-fehér öltöző áll a dolgozók rendelkezésére, itt külön-külön helyiségben tárolják az utcai és munkaruhájukat.

a tervezők az esztétikai szempontokat is szem előtt tartották a méretek aránya, a színek pompája megragadja a szemlélőt. a belső falakat halványzöld csempével burkolták. a hullámlémez válaszfalakon a szivárvány színei változtatják egymást. a berendezéseket rendeltetésük szerint ugyancsak különböző színűekre festették. a forgórészek piros, a kiálló részek sárga, a szellőző levegőcsövek kék, a gőz-és meleglevegő csövek narancs, a vízcsövek zöld színűek, megfelelnek a szindinamika szabályainak.

az új hőkezelő üzem nemcsak növeli a termelést, hanem a minőséget is javítja, mert új technológiai eljárások bevezetését teszi lehetővé. ilyen a termáledzés, melynél sófürdőt használnak. olyan alkatrészeket is itthon gyárthatnak ezután - mint például a vasuti személykocsi tolvajtajának görgőperselye - amelyet eddig hőkezelési lehetőség hiányában külföldről hoztunk be.

az összes beépített berendezés villamosenergia igénye kétezer kilowatt, amit külön transzformátorállomás szolgáltat. rövidesen megkezdik a kemencék felfűtését, egyelőre kiszáritás céljából. az üzemet, amelynek építése és berendezése 28 millió forintba került, az év második felében adják át rendeltetésének. /mti/

- 12 -

9,35
10,11

Zsel

bb. 27. hegyvidékeken és dombos területeken alkalmazható burgonyatöltőgép mintapéldánya készült el törökszentmiklóson

vid te/gy/ki

1962. május 19.

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban cselei lászlónak, a mezőgépjelöltő intézet tervezőjének elgondolásai alapján elkészült a hegyvidéken és dombos, lejtős területeken alkalmazható első burgonyatöltőgép. a mintapéldány kisebb változtatással kiállta a vizsgát. a gép a töltőgépén kívül a burgonyasorok közötti barázdában másfél méterenként halmokat alakít, amelyek megakadályozzák a lejtős területeken a víz lefolyását. egyszerre hét sor burgonyát tud feltölteni. /mti/

..

bb. 28. naponta 12 esőztető berendezés permetezi a vizet szolnok legnagyobb kertészetére

vid j/gy/ká

1962. május 19.

szolnok legnagyobb kertészetében, a héki állami gazdaság alcsiszigeti üzemegységében naponta 12 esőztető berendezéssel és öntözőhajóval ellensúlyozzák a májusi szárazságot. a 150 holdas kertben jelenleg burgonyát, paradicsomot és paprikát öntöznek. az esőztető berendezések percenként 2500 liter, míg a hajó csaknem 10 000 liter vizet szór szét a földekre. a rendszeres és tervszerű öntözés eredményeként a paprika és a paradicsom a kedvezőtlen időjárás ellenére is erőteljesen fejlődik. az öntözés segítségével a gazdaság vezetői 20 százalékos terméstartósságra számítanak, ami 30 vagonnal több zöldségfelét jelent. /mti/

..

bb. 29. a kalmár-család tizenöt tagja dolgozik a turkevei vörös csillag termelőszövetkezetben

vid gg/gy/ká

1962. május 19.

az országoshírű turkevei vörös csillag termelőszövetkezet több mint tízezer holdas gazdaságában csaknem mindenütt találkozni idős kalmár elek családjának valamelyik tagjával. a nyugdíjsorban levő apának ugyanis öt fia, öt menyje és öt unokája dolgozik a szövetkezetben. két fia, akik katonai szolgálatot teljesítenek, ugyancsak a termelőszövetkezetből vonult be. most a sürgős tavaszi munkák idején az egész kalmár, „dinasztia”, kint dolgozik a mezőn, vagy az istálló körüli. idős kalmár elek - a földosztó bizottság egykori tagja - nyugdíjaztatása után is munkát vállalt: több nyugdíjas társával együtt a szövetkezet kertészetében a palántákat ülteti. tizenkét éves termelőszövetkezeti tagsága alatt egymaga ötezer munkaegységet szerzett. a termelőszövetkezet vezetősége a minap értékelte a gazdaság legnapesebb családjának szorgalmát és úgy határozott, hogy a példamutató apát kéthetes jutalomkirándulásra küldi a szovjetunióba. /mti/

..

- 13 -

9,35

10,11

Zsel

bb 20. egymilliárd forint költséggel tovább épül a pécsi hőerőmű
- a bővítés után száz megawattal több áramot ad

vid szf/te vm

1962. május 19.

a mecseki iparvidék egyik legjelentősebb beruházásának, a pécsi hőerőműnek építését öt évvel ezelőtt azzal a rendeltetéssel kezdték el, hogy az egyébként kitűnő termékű pécsi és komlói bányákból kikerülő csekély értékű, egyéb célra alkalmatlan szenet is hasznosítani lehessen. a beruházási program első része befejeződött, a három 32 megawattos gépegység elkészült és tavaly óta áramot fejleszt. erre az évre már csak néhány kisebb üzemrész befejezése maradt, a napokban adják át például rendeltetésének az automatikus távvezérlésű szénkeverőt, amely az első ilyen üzem az országban.

most ismét építők százai szállták meg a 100 holdnyi kiterjedésű erőműtelepet és megkezdtek az üzem bővítését. a második ötéves terv végéig egymilliárd forint költséggel további száz megawattos egységgel bővül az üzem. az ideai beruházási feladatok zöme építészeti jellegű, értéke 80 millió forint lesz. a többemeletnyi magas, 330.000 léghőméteres főcsarnokot további 150.000 léghőméteres épületrésszel nagyobbítják. a monumentális épület méretére jellemző, hogy belseje körülbelül tízezer lakószoba térfogatának felel majd meg.

a csarnok vázát a helyszínen előregyártott, 70 tonna súlyú óriáselemekből szerelik össze. a hatalmas épületrészt a jövő év közepén kell szerelésre átadni. a turbinák alapja két műszakban készül. egybe-egybe kétezer köbméter betont dolgoznak be. az új részbe szovjet rendszerű, pakuratüzelésű kazánok kerülnek. ennek az az előnye, hogy a kazánház alatti részt nem kell alapincézni. helyette az épület tetőzetét emelik tíz méterrel magasabbra, ami tekintélyes munka-és költségmegtakarítást jelent. szovjet tervek szerint épül a pakuratároló berendezés is, amely még ez évben elkészül. ideai program még a hűtővízrendszer, továbbá a vízlágyító bővítése. felépül az ideán a harmadik, száz méter magas kémény, bővítik az öltözőt, fürdőt, lakóházat, bölcsődét és orvosi rendelőt, amelynek emelnek az erőmű dolgozóinak.

a pécsi hőerőmű bővítésének első 50 megawattos egységét 1964 közepén, a másodikat 1965 tavaszán helyezik üzembe. ez azt jelenti, hogy a második ötéves terv utolsó évében kétszer annyi áramot kap az ország pécsről, mint jelenleg. ugyancsak erre az időre fejezik be az erőmű fűtőegységének építését, szerelését az újmecsekalji modern lakónegyed és az egyetemi városrész távfűtésére.
/mti/

9.50

10.20

Lai

- . -

- 14 -

bb. 24. öt elektronikus agyáramvizsgálót készítenek az ideán az esztergomi relégyárban

vid te/gy/szf.

1962. május 19.

esztergom egyik legfiatalabb üzeme, a műszeripari művek relégyára mindössze három esztendeje működik és máris nagy szakertelmet kívánó feladatra vállalkozott: rendkívül bonyolult szerkezetű elektronikus agyáramvizsgálókészüléket gyárt. a mintapéldány - amit kiküldtek a szovjetunióba - eléri a nemzetközi színvonalat. a készülék, amelynek főrésze az úgynevezett enkefalográf, az emberi agy elektromos tevékenységét vizsgálja és rögzíti. a készülék nagy segítségére van az ideggyógyászoknak a különböző agyi kórfolyamatok, elsősorban az epilepszia és az agydaganatok vizsgálatában.

a bonyolult készülék gyártásánál sok különleges feladatot oldottak meg az üzem dolgozói. nyolc csatornája önállóan is dolgozik, de bármelyik kettő, vagy több - szükség esetén valamennyi - egyszerre is működésbe hozható. nagy szakertelmet kívánt a nagyon alacsony frekvenciájú agyáramok megfelelő fel-erősítése. amíg az elektrokardiográf a szív elektromos áramát „mindössze”, ötven-százezerszeresére, ez a berendezés az agy elektromos tevékenységét egy-ötmilliószorosára erősíti fel, hogy félreérthetetlenül észlelni lehessen. a több részből álló berendezés nagyságára jellemző, hogy csaknem háromszáz elektroncsövet és több ezer ellenállást építettek bele. a műszer készítése nagyon munkaigényes: 10 000 órát vesz igénybe és szerelését, bemérését nyolc mérnök irányítja. az ideán öt, jövőre már 15 darabot készítenek - ugyancsak szovjet megrendelésre. /mti/

bb. 26. bevált a széndioxidos sertéskábitó berendezés - a kapuvári husüzem után a gyöngyösi és a budapesti sertésvágóhidat is széndioxidos kábitóberendezéssel látják el

viú te/gy/ki

1962. május 19.

az országos husipari kutató intézet által készített széndioxidos sertéskábitó berendezés mintapéldányát a kapuvári husüzemben próbálták ki. a vágás előtt mintegy tízezer sertést kábitottak el eddig az új berendezéssel és a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a széndioxidos kábitás jobb minden eddig alkalmazott módszernél. az elektromos kábitásnál ugyanis hajszálér repedések lépnek fel, s ennek következtében az izomzatban és a tüdőben vérzés keletkezik. a széndioxidos kábitás teljesen fájdalommentes és vágás után a kivérzés tökéletes. ezzel a módszerrel a kapuvári üzemben óránként száz sertést kábitanak el. a kedvező tapasztalatok alapján több ilyen berendezés gyártását tervezik, az elsők között a gyöngyösi vágóhidat, valamint a budapesti sertésvágóhidat látják el hasonló készülékkel.
/mti/

10.20

Lai

- 15 -

bb 22. finn kutatók magyar néprajzi anyagot gyűjtöttek.

vid hi/n vm fm

1962. május 19.

a magyar- finn kulturális egyezmény alapján a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként paavo viljane tamperei filológus vezetésével háromtagú finn néprajzi kutatócsoport tartózkodik hazánkban. hangsúlyra veszik jellegzetes vidékeink, mint például a palócföld szegedi környéke és a tiszántul egyes tájainak nyelvjárását. ezekkel a helsinki egyetem magyar archívumát bővítik, továbbá feljegyzéseket, fényképeket készítenek falvaink népi építkezéseiről, településekről, népviseletekről. paavo viljanen filológus, aki kitűnően beszél magyarul, elmondotta: magyarországi utjuk máris gazdag eredményeket hozott. eddig többszáz felvételt készítettek, s hangsúlyon örökítették meg a jellegzetes magyar nyelvjárásokat, találkoztak mesemondókkal, öreg pásztor emberekkel, a népi művészet mai művelőivel. paavo viljanen és munkatársai legutóbb a hortobágyon készítettek hangfelvételeket./mti/

bb 30. negyven vidéki fellépés az állami népi együttes nyári programjában

i hi/gk vm sr

1962. május 19.

az állami népi együttes - az elmúlt évhez hasonlóan - az idén is vidéken „tölti a nyarat”, : június közepétől augusztus végéig körülbelül 40 fellépése lesz az ország különböző részein. június második felében vidéki városok jubileumi ünnepein szerepel az együttes. elsőnek a 800 éves fennállását ünneplő kapuváron mutatkozik be a fergetegessel, majd a kalocsai ünnepi játékok megnyitóján vesz részt kislójtár című, népszerű műsorával. ezután a környék néhány nagyobb helységében - jánoshalmán, bácsalmáson, solton és másutt - folytatják művészi körutjukat.

júliusban és augusztus első felében a zenekar - török erzsébet kossuth díjas énekművész közreműködésével - önálló esteket ad a balaton környékén: hévizen, balatonbogláron, készthelyen, balatonlellén, síófokon és más üdülőhelyek szabadtéri színpadain. itteni műsoruk első része folklór jellegű, második részét népies témájú műdalokból állították össze.

nyári programjuk kiemelkedő eseménye lesz részvételük a szegedi szabadtéri játékokon.

/folyt. köv./

10,09

10,20

Zsel

- 16 -

/bb 30. negyven.....1. folyt./vm

itt háromrészes műsorral szerepelnek. az első és harmadik részt az ecseri lakodalmas legsikeresebb számai adják, a második részben - jancsó adrienne közreműködésével - két balladát, a barcsai szeretőjét és a kádár katát viszik színpadra.

a szegedi bemutatkozás után az együttes somogyországban folytatja turnéját. a fergetegest adják elő tabon, nagyatádon, barcon, kaposvárott és más környékbéli helységeken./mti/

bb 23. a kollektív segítség szép példája a jászszentlászlói új barázda termelőszövetkezetben

vid hi/hné vm fm

1962. május 19.

a közös segítségnyújtás szép példáját mutatták a bács megyei jászszentlászló község új barázda termelőszövetkezetének tagjai. a közös gazdaságban dolgozó 65 éves kuklis dezső tanyáján tűz ütött ki. a tsz tagságnak köszönhető, hogy a család butorát, terményét sikerült megmenteni. a tanya azonban, amely nem volt biztosítva, lakhatatlanná vált. a szövetkezet tagjai elhatározták: olyan anyagi támogatást nyújtanak kukliséknak, hogy ne okozzon nekik nagyobb gondot az új lakás felépítése./mti/

bb 31. irodalmi műsorok a munkásszállásokon - nyolcvan neves író utazik vidékre - megkezdődött a könyvujdonságok elosztása - országsszerte gazdag program köszönti az idei ünnepi könyvhétet

i v/sze vm vm

1962. május 19.

az ünnepi könyvhét küszöbén - egy héttel a megnyitó-ünnepség előtt - a könyvtérjesztő vállalat és a kiadók dolgozói az utolsó „simitásokkal”, készülnek a könyvkiadás nagy eseményének sikeres, zavartalan lebonyolítására. a központi raktárakba eddig mintegy hétszázézer könyv érkezett. készítik már a könyvsátrakat is: a fővárosban mintegy hatvan könyvsátort állítanak fel. a szép-irodalmi és a magvető könyvkiadó - a hagyományok szerint - a nemzeti színház előtt, az európa és a móra ferenc kiadó a kálvin téren, a magyar helikon és a gondolat kiadó a november 7. téren, a kossuth kiadó a vörösmarty téren üti fel sátrát. a budapesti elárusítóhelyeken a könyvhét alatt neves írók dedikálják majd új műveiket.

/folyt. köv./

10,10

10,11

Zsel

- 17 -

/bb 31. irodalmi.....1.folyt./vm

a könyvhét központi megnyitó ünnepségét május 25-én az egyetemi színpadon rendezik, a fővárosban a könyvhét idejére gazdag programot állítottak össze. május 26-án könyvkiállítás nyílik a könyv klubban, a kiállításon bemutatják a könyvművészeti pályázaton díjat nyert könyveket és a könyvheti újdonságokat. az építők rózsza ferenc művelődési házában május 19-én az állami könyvterjesztő vállalat rendez műsort a kiválóan dolgozó üzemi bizományosoknak és könyvtárosoknak, május 29-én pedig az egyetemi színpadon a magvető könyvkiadó irodalmi estjét tartják. a gondolat könyvkiadó a kossuth klubban rendez kiállítást. a könyvhét alatt a budapesti nagyüzemekben irodalmi esteket, író-olvasó találkozókat tartanak. a csepeli posztógyárban passuth lászlót látják vendégül, a kötöttárugyárban thury zsuzsa, a telefongyárban molnár géza és tabi lászló találkozik a munkásokkal. az egressy klub művészei husz fővárosi munkásszálláson mutatják be könyvheti műsorukat.

a könyvheti kötetek szerzőit szerte az országban nagy szeretettel várják. az írószövetségbe naponta érkeznek a meghívások a vidéki városokból, falvakból, kéri, látogassanak el az írók hozzájuk. a vidéki könyvvásárokat az írószövetség küldötteként 80 író keresi fel. darvas józsef, gereblyés lászló és kónya lajos heves megyébe, veres péter baranyába, timár máté bács megyébe látogat. fodor józsef és illés béla tolna megyét, dobozy imre és simon istván vas megyét keresi fel. az írók ankétokon, író-olvasó találkozókon baráti beszélgetéseken találkoznak majd vidéki olvasóikkal.

a könyvhétre már több megye elkészítette programját. bács megyében május 26-án délután az írók könyvtárakban és könyvesboltokban dedikálnak este író-olvasó találkozókat tartanak kecskeméten. baranyában a megyei megnyitóünnepséget május 27-én este tartják pécsen. az irodalmi esten fővárosi írók is részt vesznek. csongrád megyében számos író-olvasó találkozót, könyvkiállítást, mesedélutánt, irodalmi fejtörőt rendeznek, a megye nagy könyvesbálját pedig sétat-hajón tartják. győr-sopron megyében az alapításának 800. évfordulóját ünneplő kapuvár községben tartják a megyei megnyitóünnepséget. hajdu megyében a helyi írók hét községben és hét üzemben találkoznak olvasóikkal. a megyei művelődési autó segítségével a tanyavilágban is könyvkiállítást és árusítást rendeznek. komárom megyében a községekben könyvbarát- napokat tartanak, amelyek programjában író-olvasó találkozók, irodalmi műsorok, kiállítások szerepelnek. vas megyében 12 községben rendeznek irodalmi esteket, az irodalmi színpadok közreműködésével./mt1/

10.18

1051. évi

- 18 -

bb. 35. / a tudományos eredmények.... 1. folyt./ gy

ilyen például az akadémia automatizálási kutató csoportjának benedikt ottó akadémikus irányításával elkészült új villamosberendezése. a korábban alkalmazott öt gép helyett egyetlen géppel rendkívüli pontossággal lehet automatizálni villamos motorok működését. a készülék lehetővé teszi, hogy a beállított fordulatszám különböző terhelés esetén is azonos maradjon, az eltérés legfeljebb két ezrelék. ezt az autodinnak nevezett gépet a bláthy ottó villamosgépgyár készítette és rövidesen megkezdődik nagyobb méretű hazai alkalmazása, valamint exportja.

az akadémia matematikai kutatóintézetének szegedi osztályán kalmár lászló akadémikus és muszka daniel kutató automatikus ülfonó berendezést dolgozott ki. a fonónőnek nem kell görcsösen figyelnie a szálat, és ide-oda szaladgálva javítani az előforduló hibákat, mert a gép nemcsak önműködően jelzi a szálszakadást, hanem mindjárt oda is szállítja a fonónő székét. így a munka kényelmesebb és termelékenyebb is. ezt a készüléket az újszegedi kender és lenszövő vállalatnál üzemileg próbálják ki.

a mintegy 500 négyzetméter alapterületű kiállítás valóságos új emelettel bővült, mert a tetőt két méterrel feljebb emelték. ezzel lehetőség nyílt a tavalynál sokkal nagyobb méretű szemléltető tablók elhelyezésére. a debreceni atommag kutató intézet vákuumtechnikai és nukleáris műszerei, a központi fizikai kutató intézet sugárzásmérő és más készülékei, a kémiai és fizikai kutatások sokoldalú, szellemes berendezései, mint a központi kémiai kutató intézet elektronspin rezonancia spektrométere méltóan mutatják be a hazai kutatómunka magas színvonalát. a műszaki-fizikai kutató intézet téremissziós elektron-mikroszkópja félmilliószoros nagyítással félvezetők és más híradástechnikai, valamint világítástechnikai anyagok szerkeztének kutatását könnyíti meg. az onko-pathológiai kutató intézet mikrokínematográfja azt szemlélteti, hogyan követik a kutatók a mikroszkópi-kus élőlények életét, fejlődését, a gyógyszerek hatását. a kiállítást az akadémiai kutatók által bemutatott könyvgyűjtemény zárja, amely valósággal összefoglalja tudásainknak az elmúlt években kifejtett sokrétű, külföldön is elismert tevékenységét.

tizenhét műveletet tudó ndk háztartási gép bemutatója

a vásár eseményei a városligeten kívül is zajlanak. az ndk heimelectric külkereskedelmi vállalata a vásár ndk pavilonjában is kiállította, de ezenkívül a budapesti háziasszonyoknak még az otthon áruházban is bemutatja, természetesen munka közben, a komet elnevezésű univerzális konyhagépet. az ügyes gép a nagyobb háztartásokban különösen jó szolgálatot tesz a háziasszonyoknak, 17 munkafolyamatra képes, segít a kalácsdagasztásnál, a hus előkészítésnél, darál és gyümölcslevet készít, mixel. a gépet első alkalommal, szombaton délelőtt, meghívott szakembereknek mutatták be, május 21-én, 23-án, 25-én, 28-án és 30-án pedig 4-től 6 óráig, a háziasszonyok ismerhetik meg az árunézpan. /mt1/

12.04

1310

- 21 -

bb 36. tiznapos gazdasági gyakorlatra indulnak a zsámbéki termelőszövetkezeti vezetőképző iskola hallgatói

k pati ká vm

1962. május 19.

a zsámbéki termelőszövetkezeti vezetőképző iskola 300 hallgatója vasárnap tiznapos gazdasági gyakorlatra indul, az ország legjobb termelőszövetkezeteit és állami gazdaságait látogatják meg, hogy az ott szerzett tapasztalatokkal saját gazdaságukat erősítsék.

a tanulmányut egyes állomásai: a nádudvari vörös csillag, a peresztegi szabadság, a mezőturi béke, a nagyrédei szőlőskert és a bácsbokodi ezüstkalász tsz, valamint a környező kísérleti és állami gazdaságok./mt1/

bb 37. felhívás a népliget környékének lakóihoz

te vm hk

1962. május 19

május 21-én, hétfőn délelőtt felrobbantják a népligetben felállított ejtőernyős ugrótornyot. kéri az ugrótorny 500 méteres körzetében lakókat, továbbá az intézményeket, a vállalatokat, hogy az anyagi károk elkerülése végett a megjelölt napon reggel 8 órától déli 12 óráig tartsák nyitva az épületek ablakait./mt1/

bb. 38. még sok lehetőség van ausztria és magyarország árucsera-forgalmának bővítésére - dr. julius raab nyilatkozata a budapesti ipari vásáron

i sz/tr/gy/k1

1962. május 19.

dr. julius raab, az osztrák szövetségi iparkamara elnöke, aki a budapesti ipari vásár alkalmából osztrák küldöttség élén tartózkodik hazánkban, nyilatkozatot adott a magyar távirati iroda munkatársának a két ország gazdasági kapcsolatairól.

- ausztria immár negyedszer vesz részt a budapesti vásáron és számít arra, hogy ezzel is nem csekély mértékben járul hozzá a kölcsönös gazdasági kapcsolatok felélénküléséhez. ennek a fejlődésnek fontos jele, hogy magyarország is ismételten részt vett a bécsi vásáron és ezzel kifejezte érdeklődését az osztrák-magyar kereskedelem fejlesztése iránt - hangzik a nyilatkozat. raab elnök rámutatott, hogy az osztrák-magyar árucsera-forgalom jelenleg az 1959-ben megkötött hároméves szerződés alapján bonyolódik. le. az idén diplomáciai uton abban is megállapodtak, hogy október elején tárgyalásokat kezdenek az egyezmény meghosszabbításáról. az érvényben levő szerződés lehetővé teszi, hogy a két ország évente 30-30 millió dollár értékű árucserét bonyolítson le.

/folyt. köv./

13.10

- 22 -

bb 32. újfajta szárazkolbász kerül forgalomba

i gg vm ki

1962. május 19.

a ugynevezett száraz áruk választékának bővítésére és a fokozatosan megszűnő ló-szárazkolbász pótlására a husipar sertésfej-husból, marhahusból és szalonnából készülő újfajta szárazkolbász gyártását kezdte meg.

a jóízű, házas fűszerezésű kolbászt a makói, a szombathelyi, a ceglédi és a mosonmagyaróvári, szárazkolbászt gyártó korszerű üzemek készítik.

a 45 forintos fogyasztói áron forgalomba kerülő szárazkolbász árúsítását a közért üzletek már meg is kezdték./mt1/

bb 33. üvegházi paradicsom és májusi cseresznye a piacon

i n. j/j vm ká

1962. május 19.

a pest környéki primőr üzemekből üvegházi paradicsom, az alföldről pedig májusi cseresznye érkezett. a paradicsomot különként 76, a májusi cseresznyét különként 30-36 forintért hozták forgalomba./mt1/

bb. 34. több mint hatszáz ötödéves bucsuzott a budapesti műszaki egyetemtől

t vt/gg/gy/bs

1962. május 19.

a budapesti műszaki egyetem gépészmérnöki, vegyészmérnöki és villamosmérnöki karán több mint 600 hallgató fejezte be ebben az évben tanulmányait. az ötödévesek bucsuzató ünnepségét szombaton délelőtt tartották az egyetem aulájában, amelyet zsufolásig megtöltöttek az ünneplőbe öltözött mérnökjelöltek, a szülők, barátok, ismerősök. az ünnepségen megjelent molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, kincses istván, kohó- és gépipari miniszterhelyettes, ott voltak a 11. kerületi pártbizottság és kisz bizottság képviselői is. dr. gruber józsef rektor üdvözölte a végző hallgatókat, a vendégeket és az egyetem dolgozóit, majd dr. rázsó imre professzor mondta el a rektori tanács nevében ünnepi beszédét. a bucsuzó fiatalok nevében makra ernő ötödéves vegyészmérnök-jelölt mondott köszönetet az oktatóknak fáradtságos munkájukért./mt1/

11,25

- 19 -

bb. 35. a tudományos eredmények széles skáláját mutatták be szombaton délelőtt az akadémia pavilonjában - a vásár első hétköznapja

t sz-hbj-ms/te/gy/ki

1962. május 19.

már szombaton, a vásárváros első hétköznapján, nagy érdeklődéssel kísérték a látogatók a hazai és a külföldi ipar találkoztóját. tíz óra előtt a ligetben többezren várták a vásár kapuinak megnyitását. ez a nap is igen mozgalmasnak ígérkezik, mert különböző szakmai bemutatókra, tájékoztatókra, filmvetítésekre, hazai és külföldi szakemberek találkoztóira kerül sor. az olasz kiállítóknak van nemzeti napjuk, s a vásár látogatókat olasz dalok fogadták. délelőtt filmvetítést tartott a montecatini cég, este pedig fogadás lesz az olasz pavilonban.

másodizben jelentkezik az akadémia a budapesti ipari vásáron

szombaton délelőtt sajtófogadáson mutatták be az akadémia pavilonját a budapesti ipari vásáron. major máté akadémikus, az akadémia kiállítási bizottságának elnöke elmondotta, hogy az akadémia másodizben vesz részt a vásáron. tudományos életünk vezető testülete az idén is arra törekedett, hogy minél szélesebb skáláját mutassa be az akadémia intézeteiben és az akadémiai támogatásban részesülő egyetemi tanszékeken elért tudományos eredményeknek

a kiállítás gerincét a matematikai, a műszaki-kémiai és az orvosi tudományok eredményei, munkaeszközei alkotják. a távlati tudományos kutatási terv jelentőségét és a megvalósítására irányuló munkát a kiállítás 12 kutatási főfeladat körében érzékelteti. a tudomány és a gyakorlat szoros kapcsolatait a bemutatott gépek, műszerek és tablók dokumentálják.

a kiállítás jellegéből fakad, hogy a tudományos intézetek, tanszékek sok műszerrel jelentkeznék, noha elsőrendű feladatuk nem műszerek előállítását a néző előtt azonban éppen ezek a tudományos kísérletek alitt született és a kutatást szolgáló műszerek teszik érzékelhetővé a hazai intézetek munkáját, kutatói ötletességét, megtaláló invencióját. számos műszert, készüléket az ipar különböző ágaiban is kitűnően fel lehet használni.

/folyt.

11,55

13,10

20 -

bb. 38. / még sok lehetőség... 1. folyt. / gy

a kontingensek felhasználása általában kielégítő.

az árucikkek számos csoportjában - ilyen a furnir, a keményrost, a faburkoló lemez, a magnezit, a zsirkó, a különféle kőszelvényanyagok, a rotációs és egyéb papírfajták, fonalak, faszenes nyersvas, precíziós acélcsövek, hengerelt áruk, láncok, különféle gépek, elektromos készülékek és armaturák, keményfémtermékek, vegyitermékek - teljesen kielégítő volt a kontingensek kihasználása. azonban elsősorban a fenyődeszka és a bányafa szállításában, a tényleges kivitel elmarad a szerződésben megjelölt számoktól. az osztrák gazdasági élet igen fontosnak tartja ennek a helyzetnek kedvezőbbé tételét, mert az említett árucikkek bizonyos fokig mindig alapját képezték a magyarországra irányuló osztrák kivitelnek. osztrák vélemény szerint növelni lehetne más termékek, például a faárak, a cellulóz, a celofán, a nemez, a bőr, a nemesacél, az elektromágnes, a golyóscsapágy és a kábel exportját is magyarországra. ausztria behozatalában továbbra is a mezőgazdasági termékek a legszámottevőbbek. ilyenek a tojás, a nyers étolaj, a méz, a gyümölcs- és zöldség, a hüvelyesek és a takarmánygabona. magyarország ipari fejlődésének megfelelően persze növekszik az ausztriába szállított nagy- és kisipari termékek mennyisége is. magyarország jelentékeny mennyiségben szállít ausztriának például alumíniumgyártáshoz szükséges timföldet, valamint varratnélküli csöveket.

raab elnök a továbbiakban még elmondotta, hogy a két ország között a fogyasztási javak cseréjéről kötött megállapodás is kielégítő és azt mutatja, hogy ausztria és magyarország árucseréjének bővítésére még sok lehetőség van. az elnök végül hangsúlyozta, hogy összességében a kereskedelmi szerződés megújításakor fontos feladat lesz az árucserereforgalomban szerzett eddigi tapasztalatok megfelelő hasznosítása.

/mt1/

12.28

13,10

- 23 -

bb 39. megnyílt az ötödik művészeti képaució kiállítása

t to/te vm ki

1962. május 19.

a bizományi áruház vállalat kinizsi utcai központi épületében szombaton megnyílt az ötödik művészeti képaució kiállítása mintegy 100 olyan tizenkilencedik, huszadik századbeli képet mutatnak be, amelyek többsége kevésbé ismert a nagyközönség előtt. a képek árverési kikiáltási értéke körülbelül 300.000 forint.

a szakemberek véleménye szerint az eddigiek között a mostani a leggazdagabb aukció. látható és majd az árverésen megvásárolható többek között munkácsy évődés című védett olajfestménye, a 149-szer 109 centiméter nagyságu kép kikiáltási ára 40.000 forint. idős markó károly biblikus témájú jelenet című olajfestménye 25.000 forint kikiáltási áron kerül majd árverésre. látható a kiállításon több mednyánszky, csók, fényes, rippl-rónai, vaszary, iványi-grünwald és rudnay festmény, a modernebbeknek ismert festők közül pedig többek között derkovits, egry, aba-novák, nagy istván és bernáth aurél alkotások.

az árverésre május 29-én 17 órakor kerül sor a kiállítás helyén. a gyűjtemény addig naponta 10-18 között tekinthető meg./mti/

bb 40. rákvörös és lazac-rózsaszín - a rózsaszín, divatszinei, - virágbemutató nyílt a kertészeti és szőlészeti főiskolán

t ie vm ká

1962. május 19.

a kertészeti és szőlészeti főiskola, valamint négy kertészeti vállalat részvételével szombaton virágkiállítás nyílt a főiskolán. 35 féle rózsát és 25 féle székfűt mutatnak be a már jól ismert, népszerű fajták mellett sok új hazai és külföldi nemesítést. az ízlés változik a virágkultúrában is, s a bemutató híven tükrözi ezt a régebben kedvelt nagy, tömött virágu rózsák mellett megjelentek az új igényeknek jobban megfelelő karcsu, könnyed virágok. más a „divatszín”, is: a hagyományos piros és fehér színű rózsát sok rákvörös, lazac-rózsaszín, barack-színű virág tarkítja. a székfűknél a nagy, erős virágok még tartják elsőségüket, de itt is hódítanak már az új színek, a rózsaszín, a sárga és a narancsvörös legkülönbözőbb árnyalatai.

a kiállításon látható valamennyi rózsát üvegházban, de fűtés nélkül, ugynevezett hideghajtással termesztették. ezzel, a kertészeti üzemekben most tért hódító módszerrel viszonylag olcsón lehet előállítani a rózsák nagy tömegét a május két „virág-igényes”, eseményére: az anyák napjára és az iskolai ballagásokra.

/folyt.köv./

12,50

13,30

L. Z. 1962

- 24 -

/bb 40. rákvörös.....1.folyt./vm

a virágbemutatót dr. soós gábor a földművelésügyi minisztérium főigazgatója nyitotta meg, majd ankétot tartottak a rózsatermesztés legújabb nagyüzemi módszereiről.

x x x

a kiállítás /budapest, tizenegyedik kerület, ménesi ut 44./ május 27-ig tart nyitva, s naponta 10 és 19 óra között tekinthető meg./mti/

bb 41. kikelt az idej egymilliomodik csibe pécsett.

vid j vm ká

1962. május 19.

a pécsi keltetőüzemben, az ország legnagyobb baromfikeltetőjében, kikelt az idej egymilliomodik kiscsibe. a nevezetes csibe, többszáz társával együtt, a lánycsóki csillag termelőszövetkezetbe került. az üzem dolgozója a múlt évhez képest két héttel korábban érték el ezt a szép eredményt, ami a rendkívül jó kelési aránynak köszönhető. májusban egyébként mintegy 300.000 csibét keltetnek pécsett: azaz átlagosan minden kilencedik másodpercben napvilágot lát egy-egy pelyhes jószág. az üzem, amelyet most bővítenek és korszerűsítene, fenállása óta összesen hétmillió napocsibét adott már az ország baromfitenyésztőinek./mti/

bb 42. szedik a cseresznyét a mecsek déli lankáin

vid j vm ká

1962. május 19.

a mecsek napsütötte lankáin, az ország legdélibb gyümölcs-termő táján, megérett a cseresznye, és megkezdtek a szedését. a hét közepén még csak kis mennyiségben, szombaton pedig már kosárszám szállították a termelők a legkorábbi tavaszi gyümölcsöt a pécsi boltokba és piacokra. a város központjában levő, nagy csomogüzlet például ezer csomó cseresznyét kapott szombaton reggel és csomónként egy forint husz fillérért árusította a piros, ropogós gyümölcsöt. a mecsek vidékén mintegy 150.000 cseresznyefáról szüretelnek termést az idej tavaszon. a májusi fagyok nem ártottak a fáknak, bőségesen van rajtuk gyümölcs./mti/

13,00

13,30

L. Z. 1962

- 25 -

bb. 43. a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kállai gyulának a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának a minisztertanács elnökhelyettesének hozzászólását, amelyet pénteken mondott el az írószövetség közgyűlésén

gy/bs

1962. május 19.

kállai gyula bevezetőben a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a kormány baráti üdvözlését, jókívánságait tolmácsolta a közgyűlés résztvevőinek. rámutatott, hogy a magyar írók szövetségének újjáalakuló közgyűlése óta forradalmi változások mentek végbe a nemzetközi helyzet alakulásában, s hazánk életében egyaránt. a béke és a haladás, a demokrácia és a szocializmus erői világszerte újabb tért hódítottak, s országunk életében döntő állomást jelentett a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése. a továbbiakban a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának történelmi jelentőségét méltatta, majd így folytatta beszédét:

- tisztelt közgyűlés! a párt és kormány az újjáalakulás utáni első közgyűlésen örömmel látja, hogy az írószövetség általában teljesítette feladatait. nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a szövetség tagsága - de ezen túlmenően a magyar író társadalom túlnyomó többsége - a szocialista társadalmi rendszer oldalán áll és azon fáradozik, hogy tevékenységével hazáját és népét szolgálja. jelentős fejlődésnek tartjuk, hogy íróink egy része az utóbbi években a legközvetlenebb módon is résztvett a nép mindennapos küzdelmében: hivatásának megfelelően résztvett a tömegek oktatásában és nevelésében, résztvett a termelőszövetkezetek szervezésében és megszilárdításában; sokan szocialista brigádok tagjai is lettek az üzemekben. mindezért elismerést és köszönetet érdemelnek!

- az utóbbi évek irodalmi fejlődését vizsgálva, megállapíthatjuk azt is, hogy íróink egyre nagyobb érdeklődéssel foglalkoznak mai életünk kérdéseivel. bővültek az irodalom szervezeti keretei is, megnőtt az irodalmi lapok és folyóiratok és még inkább a kiadott irodalmi művek száma és példányszáma, amiről a néhány nap múlva megnyíló ünnepi könyvhét adatai is tanuskodnak. irodalmunkban az utóbbi három évben újabb tehetséges fiatalok jelentkeztek, újból létrejöttek és megerősödtek a vidéki írócsoportok, tagjaik eredményesen működnek közre sokszínű irodalmunk gazdagításában.

az elmúlt három év irodalmi eredményeinek egyik forrása az volt, hogy az írószövetség általában a párt által kidolgozott dokumentumokban megfogalmazott eszmei - politikai platform alapján folytatta tevékenységét. gyengeségek, hibák, írói balsikerek többnyire akkor és annyiban következtek be a munkában, amikor és amennyire eltértünk a helyes ideológiai és politikai állásfoglalásoktól. ne tekintsek sértésnek, ha megmondjuk, hogy véleményünk szerint az írószövetség tagjai között a helyesen meghatározott eszmei-politikai vonal értelmezésében volt bizonytalanság is.

/folyt. köv./

13, 10

13,30 Zeli

- 26 -

bb. 43. / kállai gyula... 1. folyt./ gy

- mindenekelőtt fontos, hogy helyesen értelmezzük az irodalmi egység kérdését. egység és egység között különbségek vannak. amikor az írószövetség újjáalakult, úgy értékeltük a helyzetet, hogy az írók többségének körében már kialakult az egység a legfőbb, leglényegesebb kérdésekben, abban, hogy a nép felemelkedését és boldog életét, azaz a szocializmus építését kívánják szolgálni, s tollukkal minden nép szabadságáért, a béke védelméért akarnak küzdeni. az irodalmi egység fejlesztése - akár csak a népi nemzeti egységé, amelynek része és jelentős tényezője az irodalmi egység - továbbra is igen fontos politikai célkitűzésünk.

- véleményünk szerint az írószövetségben és az irodalmi életben helye van minden igazi írónak, aki irodalmi tevékenységével kész résztvenni az emberi haladásért, a béke biztosításáért, a népek szabadságáért és függetlenségéért, a demokráciáért, hazánk és népünk anyagi és szellemi felemelkedéséért, a szocialista Magyarország megteremtéséért vívott harcban. ilyen értelemben beszélünk irodalmi egységről. ilyen tartalmu egység kialakítása a célunk, ennek kikovácsolását tekintjük az írószövetség, és általában az írók elsőrendű fontos teendőjének.

- ennek az egységnek az alapját az írószövetség, s az irodalmi élet szocialista, marxista-leninista törzse képezi, de helyet foglalhatnak benne mindazok a haladó írók, akik egyetértéssel fő politikai célkitűzéseinkkel, akkor is, ha még nem tették teljesen magukévá a marxizmus-leninizmus világnézetét. köztudomású azonban, hogy mi a társadalmi és az állami élet minden területén a marxizmus-leninizmus eszméi szerint dolgozunk, s előrehaladásunk annál gyorsabb, minél következetesebben valósítjuk meg a marxizmus-leninizmus elveit az életben. úgy gondoljuk, hogy ez érvényes az irodalom területén is. ezért - az egység elvi alapjainak erősítése, s az egység továbbfejlesztése érdekében - nem mondunk le arról, hogy elvtársi, baráti bírálattal illessük az egyes művekben előforduló politikai és világnézeti fogyatékoságokat. az ilyen bírálat nem gye giti az egységet, hanem - éppen ellenkezőleg - erősíti. haladó szemléletű íróbarátainkkal együtt dolgozva arra törekszünk, hogy ők is következetesen vállalják a békéért, a haladásért, a szocializmus hazai és világméretű győzelméért folytatott harcot. ezek a mi közeli és távolabbi céljaink az irodalom egységének megteremtésében.

ezeket a célokat azonban csak akkor tudjuk elérni, ha helyesen értelmezzük a párt szövetségi politikáját és annak megvalósítását az irodalom területén.

/folyt. köv./

13, 25

13,30 Zeli

- 27 -

- pártunk széleskörű népfront-politikát valósít meg, s ennek lényege az a törekvés, hogy a munkásosztály vezetésével a társadalom minden osztályát és rétegét bevonjuk a szocialista építő munkába, s a közös munkában társadalmunkat egységes, szocialista szellemű és világnézetű társadalommá formáljuk. e nagy munkából senkit nem rekesztünk ki. építő munkánkban résztvehetnek még a volt kizsákmányoló osztályok tagjai is, s ha becsületesen dolgoznak, hazánk egyenrangú állampolgárai. a népfront-politika mai formája azonban nem valami osztálybéke, hanem az osztályharc magasabb fokú új formája a szocialista társadalom építésének befejező szakaszában. eszközei ma már békés, lényege a közös alkotó munka és az antimarxista polgári nézetek, a kapitalizmus erkölcsi, világnézetű, szellemi csökevényeinek éles bírálata. ez a politika végső soron az osztályon kívüli társadalom megteremtésének politikája.

- pártunk szövetségi politikája széleskörű elismerésnek örvendő. egyesek azonban a népfront-politika alapelveit, a társadalmi osztályok együttműködését a szocializmus építésében mechanikusan átviszik az irodalom területére. ezt helytelennek tartjuk. az irodalom - társadalmi felépítmény; az eszmék területe. ezen a területen különböző társadalmi osztályok eszméinek képviselői vannak jelen, márpedig különböző - egymással ellentétes vagy éppen ellenséges - eszmék között nincs és nem is lehetséges összefogás. hogy képletesen fejezzem ki magam: mi lehetőséget adtunk arra, hogy a kulákot beveggyék a termelőszövetkezetbe, s a termelőszövetkezetek tagjai együtt dolgozzanak vele, nem harcolnak a személye ellen. a volt kulák régebbi osztályhelyzetéből eredő eszméi ellen azonban még a termelőszövetkezeti tagoknak is harcolniuk kell. képletesen szólva: a kulák eszméinek nincs helye az irodalom termelőszövetkezetében sem, ezek ellen az írószövetségnek is küzdenie kell. az eszmei, ideológiai küzdelem a népfront politika elengedhetetlen feltétele az élet minden területén. a különböző társadalmi osztályok együttműködése a szocializmus építésében csak akkor lehet sikeres, ha az építés feladatainak megoldására irányuló törekvéseinket egybekapcsoljuk a maradi nézetek ellen vívott eszmei harccal. az együttműködés és a harc ilyenformán a népfront politikában dialektikus egységet alkot.

irodalmunk nem kommunista szemléletű alkotói között sokan vannak olyanok, akiknek pozitív szocialista irányu fejlődése biztató, értékeljük és becsüljük előrehaladásukat. de ugyanakkor nélkülözhetetlennek tartjuk, hogy baráti elvtársi bírálattal segítsük elő további fejlődésüket. véleményünk szerint ezeknek az íróknak és művészeknek a baráti és elvtársi bírálat akkor nyújtja a legnagyobb segítséget, amikor ők maguk is szükségét érzik annak, hogy helytelen nézeteiktől, vagy azok egy részétől megszabaduljanak. a bírálatnak helyes alapokon kell nyugodnia, nem a szerző személye, hanem a művében fellelhető eszmei és politikai tévedések ellen kell irányulnia.

/folyt. köv./
13,35

- irodalmi életünk nagyon fontos kérdése, a mai élet ábrázolása. senki nem vitathatja: egyetlen irodalom sem fejlődik egészségesen, ha fő feladatát nem abban látja, hogy feltárja az adott világ sokrétű problémáit, segítse kora haladó erőinek győzelmét, részese legyen a kor társadalmi küzdelmeinek. a mi irodalmunk tekintete is korunkra irányul, mégis, azt kell mondanunk, hogy a népünk életének utolsó 15 évében bekövetkezett sorsdöntő fordulatoknak - a népi hatalom megteremtésének, a szocialista építésnek, a szocialista termelési viszonyok győzelmének - a téma nagyszerűségéhez méltó megfogalmazása még nem született meg a mai irodalomban. irodalmunk ezzel még adós, de bizunk benne, hogy ezt az adósságát is törleszteni fogja.

- az íróknak a nép életével való ma még nem kielégítő kapcsolata magyarázatot ad arra, is, hogy irodalmunkban a mai téma címén miért foglalkoznak íróink annyit áltémával. sok alkotásban a külső körülmények, a színhely, a díszletek valóban malak, de a szereplők jelleme, gondolkodása nagyon is tegnapi. mások előszere-ttel rajzolják meg a huligánt, a csavargót, a társadalom perifériáján mozgó anarchista, lump alakokat, s a tetejébe ezt a mai téma diadalának minősítik.

- az életismeret hiánya miatt szenved csorbát a pozitív hős ábrázolása is. egyesek már magának a pozitív hős ábrázolásának igényét is sematizmusnak bélyegzik, holott a sematizmus veszélye nem a pozitív hősből, hanem az élettől elszakadt íróban van. csak a realitásoktól elszakadt író alkot sematikus figurákat, de ha jobban megnézzük, művében nemcsak a pozitív, hanem a negatív figurák is sematikusak. az irodalom alaphivatása a nevelés, s ezt leginkább az általa megrajzolt pozitív hősök példamutató erejével érheti el. a mi életünkben tömegesen megtalálhatók az irodalmi megformálásra méltó hősök típusai. a szocializmus építésének befejezéséért, a békéért, a haladásért becsülettel dolgozó munkás, paraszt és értelmiségi - ez ma a pozitív hős; hus-vér, élő, dolgozó ember, akinek vannak erényei és természetesen vannak hibái is, aki átalakítja, jobbá, szebbé formálja az országot, s eközben átalakítja, jobbá szebbé formálja saját magát is.

/folyt.köv. /

/bb 43. kállai gyula....4.folyt./vm

ha az író ismeri az életet és részese a szebb és jobb élet kiharcolásának, ha tevékenységét összeköti a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség harcával, feltétlenül megtalálja műveinek pozitív hőstét is.

- arra kell törekednünk, hogy az írók ott éljenek a munkások, parasztok, értelmiségiek, a dolgozó emberek közösségében, s ne az írószövetségből menjenek ki időnként az életbe, hanem az életben éljenek, s onnan látogassanak be az írószövetségbe.

- még mindig akadnak akik úgy vélik, hogy a mai élet kérdéseiről nem is lehet nagy művet alkotni, mert ehhez bizonyos „történelmi távlat”, kell. ez az elmélet nagyon hasonlít ahhoz a rég megcáfolt tételhez, hogy azon a bizonyos „billegő íróasztalon”, nem lehet írni. embere, írója válogatja, hogy billeg-e íróasztala. gorkij már a kapitalizmus körülményei között is a szocialista realizmus nagyszerű alkotásait hozta létre koráról, mert tevékenységét szorosán összekapcsolta a munkásosztálynak a hatalomért vívott harcával, s a világot a marxizmus-leninizmus szilárd eszmei alpjáról szemlélte. ilyen alkotások tették halhatatlanná a mi józsef attilánkat is. amennyiben az írónak szilárd marxista-leninista világnézete van, biztosan eligazodik korunk legbonyolultabb kérdéseiben is. látja a fejlődés távlatait, tudja, hogy az egymással birkózó erők közül melyik lesz a győztes, s ha ez a képzettsége megfelelő tehetséggel párosul, nem kell évtizedeken át csak gyürkőznie, készülnie arra, hogy korunk sorsdöntő társadalmi fordulatait ábrázolja.

- az irodalom és a művészet nemcsak ábrázolhatja és kifejezheti a fejlődő társadalmi valóságot, hanem - ha helyesen látja a társadalom fejlődésének objektív törvényszerűségeit - felvázolhatja a jövő képét is: megrajzolhatja a fejlődés történelmi perspektíváját. az irodalom a maga eszközeivel - anélkül, hogy légvárakat építene - távolabbra is mutathat, ábrázolhatja a jelenből kibontakozó jövőt is.

- ilyen módon tehet eleget az író a párt és a nép alapvető igényének és kérésének, annak, hogy az irodalom eszközeivel segítse a szocializmus teljes felépítéséért folyó harcot. nézetünk szerint ezt a célt az írók a legeredményesebben a szocialista realizmus alkotói módszerének segítségével érhetik el. a szocialista realizmus alkotói módszerének elsajátítását továbbra is irodalmunk egésze előtt álló feladatnak tekintjük. ennek a módszernek egyes kérdéseiről minden bizonnyal fognak még vitatkozni, s ezt helyesnek is tartjuk, hiszen ahogyan szocialista életünk fejlődik, úgy fejlődnek tovább szocialista alkotói módszereink is.

13,50

- 30 -

/bb 43. kállai gyula....5.folyt./vm

afőltt azonban már nem lehet vita, hogy a szocialista realizmus a szocializmus világnézeti alapjára épülő alkotói módszer, aminek legfontosabb célja, hogy erősítse, fejlessze a szocialista társadalmi rendet. ez azt is jelenti, hogy a szocialista realizmus semmiféle stílust vagy műfajt nem ismer el kizárólagosnak és egyedül üdvöztetőnek.

- szeretnék szólni arról a vitáról is, ami az irodalom korszerűsége körül folyik. a korszerűség elsősorban tartalmi és nem formai kérdés. az a korszerű - vagy ha úgy tetszik: „modern”, - irodalom, amely állást foglal a kor küzdelmeiben, s a haladás győzelmét segíti elő. aki a korszerűséget a kifejezési forma oldaláról óhajtja megoldani, az előbb-utóbb az olyan avas, ósdi formánál köt ki, amelyhez régi, avitt polgári eszmék tapadnak.

- sokan a kísérletezés jelszavával védelmezik az ugynevezett „modernizmust”, mi támogatunk mindenfajta kísérletet, ami a szocializmus eszmei mondanivalója jobb, szebb, újabb kifejezési formájának felkutatására irányul, s azt mondjuk: bár csak lennének nagy számban ilyen kísérletek! ha azonban valaki olyan kísérletet kíván folytatni, amely tulajdonképpen csak azt jelenti, hogy új életre akarja kelteni a levitézlett, dekadens formákat - akkor ezt káros és egészségtelen kísérletnek tekintjük. az effajta törekvésekkel - éppen a kísérletezés tisztaságának és szabadságának védelmében - szembeszállunk.

- kedves elvtársak! tisztelt közgyűlés!

- a nép, a párt, a kormány megbecsüli és szeretettel övezi az írókat. barátot, fegyvertársat lát bennük a küzdelemben, amelyet a jobb, szebb életért folytat. a nép és az írók közös tevékenységének kibontakoztatásában sok munka hárul az írószövetségre.

- az alakuló közgyűlésen hangoztattuk, hogy az írószövetség nem politikai testület, hanem az írók olyan szervezete, amely az irodalmi alkotó munka elősegítését és ezáltal a szocialista realista magyar irodalom megteremtését tekinti feladatának és ezért támogatja, előmozdítja az egyes írók szakmai és világnézeti fejlődését. ezt ma is változatlanul valljuk. de az irodalom társadalmi jelentősége, ezzel együtt az író társadalmi súlya és felelőssége állandóan növekedik. az író közéleti személy, aki műveivel résztvesz az élet alakításában. az írószövetségnek segítenie kell az írókat, hogy minden vonatkozásban megfeleljenek azoknak a követelményeknek, amelyeket népünk a közélet személyiségeitől megkíván.

/folyt.köv./
14,00

- 31 -

14,30

/bb 43. kállai gyula.....6.folyt./vm

- az írószövetség megnövekedett szerepéről tanuskodik az is, hogy a kommunista írók kezdeményezésére ismét létrehozzuk az írószövetség pártszervezetét. a párt nálunk mindenkié, abban az értelemben, hogy mindenki, aki a szocializmust magáénak vallja, segítséget, támogatást, erőt merithet a pártból. ennek az elvnek kell érvényesülnie az írószövetség pártszervezete munkájában is. a pártszervezet legfontosabb feladata, hogy segítse az írók eszmei és művészi fejlődését, járuljon hozzá a kommunista és pártonkívüli írók közötti elvi alapokon nyugvó barátság megerősítéséhez, segítse a nagygényű szocialista magyar irodalom felvirágzását.

- korunkban az irodalom és az irodalmi alkotó munka lehetőségei korlátlanok. szocialista társadalmunkban az író művészetét maradéktalanul népeszolgálatába állíthatja, egy sorban haladhat a dolgozó emberek millióival.

- napjainkban világméretben erősödik a küzdelem az ember elnyomásának és kizsákmányolásának minden formája ellen. a kizsákmányolás, az elnyomás különféle formáinak eltörlése évezredes álma volt, majd programja lett az emberiségnek, s az irodalmat, a művészetet remekművek százainak és ezreinek megalkotására ihlette. akkor most, amikor a kizsákmányolás és elnyomás eltörlése egy egész világrendszer méretében, egymilliárd ember életében valósult meg és a többi kétmilliárd ember is mind erősebben harcol érte, most ne lenne ihlető ereje e küzdelemnek?!

- napjainkban világméretben folyik és erősödik a küzdelem a pusztító háborúk ellen. a háborúk eltörlése, az örök béke biztosítása is évezredes álma volt, majd programja lett az emberiségnek, s az irodalmat, a művészetet remekművek százainak és ezreinek megalkotására ihlette. akkor, most, amikor soha nem látott erők lépnek fel a béke védelmében, amikor a világháború elhárítása reális lehetőséggé vált, most ne lenne ihlető ereje e küzdelemnek?!

- napjainkban a tudomány és a technika hatalmas léptekkel halad előre, s könnyebbé, szebbé teheti a népek életét. az emberiség évezredes álma volt, majd programja lett, hogy a tudomány és a technika a tömegek jólétét szolgálja. ez a program is megihlette az irodalom és a művészet embereit. petőfi sándort az első hazai vasút is remekművé vers megírására ösztönözte, józsef attila pedig, aki tudatosan látott a jövőbe, évtizedekkel a tudomány mai eredményeinek megszületése előtt a művelhető csillagokról beszélt.

/folyt.köv./

4.07. 14.25.

- 32 -

Rus
14,30

700 43. kállai gyula.....7.folyt./vm

akkor most, amikor a szocializmus szárnyain az első ember behatolt a világűrbe, amikor megindult az ostrom a világmindenség kikutatására, most ne lelkesíthetné ez a program íróinkat, költőinket?!

kedves íróbarátaink!

emelkedjünk korunk színvonalára, s alkotó tevékenységünk gazdagabb, életünk örömteli és boldog lesz!

- teljes szívvel és őszintén bizunk a magyar írókban, a magyar irodalom képviselőiben. egy uton megyünk, azonos célokért harcolunk. bizunk abban, hogy a jövőben tanúi leszünk a nagygényű magyar szocialista irodalom felvirágzásának. rendületlenül hiszünk abban, hogy népünk további nagy felemelkedés előtt áll az élet minden területén, s ebből a felemelkedésből - sőt ennek előmozdító erői közül - nem fog hiányozni a magyar irodalom sem - fejezte be hosszantartó nagy tapssal fogadott beszédét kállai gyula./mti/

bb 44. a „menekülés a börtönbe,, című tv játékfilm alkotójának beszámolója a magyar sajtó házában

t/ie/te vm fm

1962.május 19.

szombaton a magyar sajtó házában mihályfi imre rendező és deme gábor dramaturg beszámolót tartott a tizenötödik cannesi filmfesztivállal egyidőben tv filmekből megrendezett seregszemlééről. mint ismeretes, ezen az eurovizio 1962-es nagydíját a menekülés a börtönbe című magyar tv-játékfilm nyerte el.

a fesztiválon husz ország 60 tv filmjét mutatták be. a nyertes magyar filmalkotás ebben az erős mezőnyben nagymultú és fejlett televíziós technikával rendelkező országot előzött meg. a menekülés a börtönbe mindenekelőtt humanista mondanivalójával s nem utolsó sorban a színészek kiváló teljesítményével aratott nagy sikert.

kovács judit és fedor ágnes, a darab írói elmondották, hogy a nagydíjjal kitüntetett tv játékfilm témája személyes élmények alapján született.

kulcsár ferenc, a televízió igazgatója bejelentette, hogy a televízió rövidesen ismét műsorra tűzi a filmet. kiemelte, hogy az idén három nemzetközi fesztiválon vettünk részt és két magyar tv játékfilmet részesítettek magas kitüntetésben. ez azt jelenti, hogy a fiatal magyar tv-produkció - egyes technikai fogyatékoságok ellenére is - lépést tart a művészi követelményekkel./mti/

14,15

- 33 -

Rus
14,30

bb. 55. dr. julius raab elutazott magyarországról

sze/gy/ki

1962. május 19.

a magyar kereskedelmi kamara elnökének meghívására május 17-től 19-ig osztrák küldöttség tartózkodott magyarországon dr. julius raab, az osztrák szövetségi iparkamara elnöke, volt kancellár vezetésével. dr. julius raab és kísérete tiszteletére kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke május 17-én vacsorát adott, amelyen megjelent puja frigyos külügyminiszter-helyettes, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes és sebes istván hazánk bécsi követe. résztvett a vacsorán dr. simon kollér budapesti osztrák követ és dr. ladislaus wagner, az osztrák követség kereskedelmi attaséja.

május 18-án, a budapesti ipari vásár megnyitóján, az osztrák pavilonban dr. julius raab, ausztria magyarországi követe társaságában üdvözölte a vásárt megtekintő magyar államférfiakat. délután karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese fogadta az osztrák szövetségi iparkamara elnökét és kíséretét. a megbeszélésen, amelyen osztrák részről részt vett dr. franz korinek, az osztrák szövetségi iparkamara főtitkára és dr. ladislaus wagner, az osztrák követség kereskedelmi attaséja, magyar részről bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke és solt lászló bécsi magyar kereskedelmi tanácsos, a magyar-osztrák gazdasági kapcsolatok időszerű problémáit tárgyalták meg.

a vásár osztrák nemzeti napja alkalmából az osztrák pavilonban este fogadást adott dr. julius raab, aki dr. simon kollér budapesti osztrák követ társaságában üdvözölte a fogadásra érkező vendégeket. a vendégek között ott volt ajtai miklós, az országos tervehivatal elnöke, tausz jános belkereskedelmi miniszter, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, venes józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke. megjelentek a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a magyar kereskedelmi kamara, a közélet- és a gazdasági élet képviselői. ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai testület több tagja is. a fogadás baráti légkörben zajlott le.

dr. julius raab és kísérete május 19-én elutazott magyarországról.

/mti/

15.00

- 34 -

bb. 47. sok meglepetést tartogat a szakembereknek a műanyagipari, a szerves alapanyagipari, a gumiipari és a gyógyszeripari kiállítás - sajtótájékoztató a ním pavilonjában

t hbj/sz/sze/gy/ki

1962. május 19.

szombaton a nehézipari minisztérium pavilonjában dr. szász endréné, a nehézipari minisztérium szerves vegyipari főosztályának helyettes vezetője sajtótájékoztatót számolt be arról, hogy milyen kiállítási anyaggal jelentkezik az idei budapesti ipari vásáron a szervesalapanyagipar, a műanyagipar, illetve a gumiipar. elmondotta, hogy a medicolor vegyitermékek gyára az ipari vásáron legfontosabb új gyártmányként különféle ioncserélő gyantákat állít ki. ez a termék a szervesalapanyagipar 1961-ben előállított legfontosabb új cikke. magyarországon komplett ioncserélőberendezéseket exportál. 1962. óta már ezeket is hazai gyantákkal töltik meg, helyettesítve az eddigi importot. az egyesült vegyiművek legújabb gyártmányai a mavebit-ek, a mavelug, a fémfelületek tisztítására, kezelésére alkalmas vegyszerek. védelmet nyújtanak kazánkö, vízkő, rozsdá, rege ellen. rendkívüli jelentőségük a fémfelületek ugyancsak százszázalékos védelmén kívül megmutatkozik abban is, hogy használatuk során a tisztítást végző dolgozók egészsége nem kerül veszélybe. a látogatók a kiállított termékek közt „kezelt”, szőlővesszőket láthatnak. a kezelést az egyesült vegyiművek által előállított, a gumiipari kutatóintézetben kidolgozott vitamol emulzióval végezték. az emulzió megakadályozza a szőlővesszők és facsemeték kiszáradását.

- a háziasszonyok bizonyára nagy örömmel fogadják a legújabb univerzális szintetikus mosószert az ultra mosópasztát. kézi és gépi mosásra egyaránt alkalmas pamut, gyapjú, selyem, szintetikus szálakból készült anyagokat kíméletesen tisztít. paszta formában történt forgalombahoztala a mosást egyszerűsíti. háromféle választékban állít elő a hungária műanyag ésv gumiárugyár padlóburkoló lemezeket. ezt is, és a szervesvegyipar, műanyagipar rengeteg termékét láthatják az érdeklődők a kiállításon. a cholorkémia vállalat is jelentkezik új műanyagcikkekkel. igen tetszetősek a sorozatgyártásban rendkívül olcsón előállítható modern üvegváz polieszter székek. külön érdekesség az új gumibroncs. ezek futási teljesítménye az 1956-ban előállítottakhoz viszonyítva 70 százalékkal növekedett. az abroncsok nagyobb terhet bírnak el, s abroncsiparunk ma már képes 4 900 kilogrammos terhelhetőségű típust is előállítani.

hargittai ferenc, a gyógyszeripar főmérnöke beszámolt a gyógyszeripar fejlődéséről és ismertette a gazdag kiállítási anyagot. hangsúlyozta, hogy a több mint fél évszázados múlt-ra visszatekintő iparág termelése 1961-ben harmincháromszorosa volt az 1949-es évi termelésnek. több mint hatvan országba szállít a medimpex gyógyszerkülskereskedelmi vállalat készítményeket. a gyógyszeripar megnövekedett népgazdasági jelentősége indokolta tette, hogy az idei budapesti ipari vásáron önálló pavilonban tárja a látogatók elé a készítményeket. a közönség részére azzal is érdekessé kívánták tenni a kiállítást, hogy egyes témákhoz kapcsolt orvos-gyógyszerész történeti „hátteret”, adtak. egyébként a gyógyszerkutatás terén elért legújabb eredményeket az ez év őszén budapesten tartandó 2. magyar gyógyszerterápiás konferencián ismertetik részletesen. /folyt. köv./

14,25

- 35 -

bb 45. ezerkétszáz tonnás tengerjárót bocsátottak vízre indonézia részére a magyar hajó és darugyárban

k sl/n vm ki

1962. május 19.

indonézia három tengerjáró áruszállító hajót rendelt magyarországtól. az első hajó néhány hét óta már vízben van s építése jelen tősen előrehaladt. a második 1200 tonnás tengerjárót szombaton délelben bocsátották vízre a magyar hajó-és darugyár angyalföldi telepén. a harmadikat a jövő hónapban eresztik a dunára, s mindhárom hajót még az idén átadják a rendelőknek./mti/

bb 46. időjárásjelentés

gg vm

1962. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én, szombaton 13 órakor:

meleg idő, vasárnap záporokkal

közép-európa fölött magas légnyomású képződmény foglal helyet, melegedő időjárással. nagybritannia fölött viszont alacsony nyomású képződmény esőkkel. hazánkban pénteken változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot. a nap az északnyugati és északkeleti határmegyékben csak 5-9, budapesten 7, máshol azonban 10-14 óra hosszúra sütött. az ország északi felén néhány helyen volt záporosó, jelentéktelen mennyiséggel, csak kapuvárott esett 6 milliméter. a hőmérséklet napközben az ország északnyugati felében 18-23, a délkeleti felében pedig 22-26 fokig emelkedett. szombaton hajnalban az ország északkeleti felében 6-11, a déli felében pedig 9-13 fokig hűlt le a levegő. szombaton 9 órakor napos, gyengén felhős idő volt az országban, 17-21 fok közötti hőmérséklettel. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 17.0 fok volt, a sokévi átlaggal egyező. budapesten szombaton 12 órakor a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: meleg idő, szombaton változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb egy-két helyen esővel. vasárnap főként a dunántúlon felhősebb idő, többfelé záporosó, zivatar, mérsékelt délnyugati, később élénkülő nyugati, északnyugati szél.

/folyt.köv./

14,35

- 36 -

14,43

95

/bb 46. időjárásjelentés.....1.folyt./vm

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap keleten: 25-29, nyugaton 22-26 fok között. a balaton vizének hőfoka síófoknál 16 celsius.

a duna vizállása szombaton délelőtt 11 órakor budapestnél: 546 centiméter./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 37-es hírünket visszavonjuk, s helyette az alábbi információt adjuk

a magyar honvédelmi sportszövetség közli, hogy

gg vm hk

1962. május 19.

hétfőre május 21-re hirdetett népligeti ejtőernyős torony robbantása elmarad./mti/

bb 52. elhunyt szeri lénárd elvtárs

k te vm fm

1962. május 19.

szeri léndárd a párt és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosa elhunyt. szeri elvtárs 1918 decemberében lépett be a kommunisták magyarországi pártjába. 1915 óta a bőripari dolgozók szakszervezetében töltött be funkciókat. 1923-1933-ig berlinben résztvevett a németországi kommunista párt munkájában. 1933 óta ismét a magyar kommunista mozgalomban tevékenykedett. bekapcsolódott a függetlenségi front és a zuglói kommunista pártcsoport munkájába. a felszabadulás után fontos állami és gazdasági funkciókat töltött be.

szeri lénárd elvtársat a magyar szocialista munkáspárt, a bőripari dolgozók szakszervezete, a magyar partizánszövetség saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti búcsúztatása május 21-én, hétfőn fél 4 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

14,40

- 37 -

14,47

95

bb. 48. mezőgazdasági technikumok és szakiskolák országos gyakorlati versenye

k fm/gy/ká

1962. május 19.

a kisz központi bizottsága, a medosz országos elnöksége, valamint a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatósága ebben az évben is megrendezi a mezőgazdasági technikumok és szakiskolák országos gyakorlati versenyét. a verseny színhelye a pápai mezőgazdasági gépészképző szakiskola lesz. az iskolák közötti csapatverseny - amelyen minden mezőgazdasági technikum és szakiskola végzős tanuló közül három legjobb vesz részt - május 21-én kezdődik. a döntőbe jutott versenyzők május 25-én márik össze tudásukat, s az ott felmutatott eredmények alapján kárul sor a jutalmak és díjak kiosztására. a legjobb eredményt elért öt tanuló az állami gazdaságok főigazgatóságától tanulmányi ösztöndíjat kap. /mti/

..

bb. 49. a jugoszláviai bled-ben

k gg/gy/fm

1962. május 19.

május 20-án, vasárnap regionális ifjúsági vöröskeresztes találkozó kezdődik, amelyen 15 ország vöröskereszt szervezetének ifjúsági vezetői tanácskoznak. az értekezleten a magyar vöröskereszt is képviselteti magát. /mti/

..

bb. 50. izhak ben-zvi távirata dobi istvánhoz

k te/gy/fm

1962. május 19.

izhak ben-zvi, izrael állam elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, izrael nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

..

bb. 51. veres józsef fogadta az angol-magyar baráti társaság képviselőit

k te/gy/fm

1962. május 19.

az angol-magyar baráti társaságnak - a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága vendégeként - hazánkban tartózkodó tagjait szombaton délelőtt fogadta veres józsef, a végrehajtó bizottság elnöke. a baráti légkörben lezajlott fogadáson résztvettek a végrehajtó bizottság vezetői is. /mti/

..

14,45

- 38 -

14.52
95

bb 53. kubai festőművészek kiállítása az ernst muzeumban

t fe/hné vm fm

1962. május 19

szombaton az ernst muzeumban innepélyesen megnyitották a kubai festőművészek kiállítását. a megnyitón megjelent mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, a művészeti és társadalmi élet számos képviselője. ott volt quintin pino machado, a kubai köztársaság budapesti nagykövete és munkatársa, a hazánkban tartózkodó kubai kulturális küldöttség tagjai, valamint a diplomáciai képviselők több kulturális munkatársa.

dr. bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke. megnyitó beszédében kiemelte, hogy a tárlat új világgal ismerteti meg a látogatókat, a bemutatott alkotások a kubai nép győztes forradalmának vívmányait tükrözik. hangsúlyozta, hogy a kiállítás is hozzájárul a két ország, illetve nép kulturális kapcsolatainak elmélyítéséhez.

ezután graciella pogolotti, a havannai egyetem docense, a kubai kulturális küldöttség vezetője mondott beszédet. méltatta a kubai művészek alkotásait, amelyeket a valóság ábrázolására irányuló törekvés és mindenekelőtt a forradalmi szellem jellemez. befejezésül köszönetet mondott azért a segítségért, amelyet a magyar kormány és nép nyújtott és nyújt Kubának. /mti/

..

bb 59. megalakult a magyar történelmi társulat keletdunántúli csoportja

vid fm/n vm fm

1962. május 19.

a háromnapos országos történész vándorgyűlés befejezése után székesfehérvárott megalakult a magyar történelmi társulat keletdunántúli csoportja. elnökévé dr. fitz jent, a fejér megyei múzeumok főigazgatóját, titkárává pedig dr. farkas gábort, a székesfehérvári állami levéltár vezetőjét választották. a csoport munkatervében szerepel az 1964-ben székesfehérvárott megrendezendő alba regia napok tudományos programjának előkészítése, a vándorgyűlésen elhangzott, fejér megyei vonatkozású előadások megjelentetése. /mti/

15.15

- 39 -

15.30

95

bb. 54. eltemették báthy annát, a magyar állami operaház örök tagját

t hi/tr/gy/sr

1962. május 19.

Szombaton a farkasréti temetőben kísérték utolsó útjára báthy anna kossuth-díjas, kiváló művészt, a magyar állami operaház örökös tagját, a magyar énekművészet elhunyt kiválóságának koporsójánál többszáz főnyi gyászoló közönség - az állami operaház művészgárdája, zenei élünk több neves képviselője, az elhunyt számos ismerőse, művészetének igen sok tisztelője - róttale kegyeletét. a gyászszertartás után nádasy kálmán, kossuth-díjas, az állami operaház igazgatója bucsuzott báthy annától, aki kimagasló művészetével méltán vívta ki a közönség szeretetét és nagyrabecsülését. az operaház örökös tagjai nevében dr. palló imre, kossuth-díjas, kiváló művész mondott bucsuszavakat. ezután az operaház férfikara részletet énekelt verdi: a végzet hatalma című operájából. a sírnál a városmajor utcai általános iskola növendékei bucsuztak báthy annától, aki mindig szívesen szerepelt az iskola rendezvényein, s nyújtott feledhetetlen élményt a gyermekeknek. a koporsót brahms gyászdalának hangjai közben helyezték végső nyugalomra. /mti/

..

bb. 56. ötszáznyolcvan ifju szakmunkás ballagása a diósgyőri iparitanuló városban

vid te/gy/szf

1962. május 19.

a diósgyőri iparitanuló városban, a pataki istván nevét viselő 100-as iparitanuló intézetben szombaton tartották ballagásukat az iskola végzős növendékei. hat szakmából 580 fiatal vett bucsut az iskolától. a bensőséges ünnepségen részt vettek a gyárak, vállalatok képviselői is, akik szeretettel üdvözölték az új szakmunkásokat. /mti/

..

bb. 57. száz férőhelyes óvoda nyílt pécsen

vid tr/gy/fm

1962. május 19.

pécs déli városrészében szombaton száz gyermeket befogadó óvodát nyitottak meg. pécsnek ebben a városrészében januárban már átadták egy ötven férőhelyes óvodát. /mti/

..

bb. 58. kollégiumavató ünnepség nyiregyházán

vid hné/gy/fm

1962. május 19.

a nyiregyházi petőfi sándor középiskolai fiú-diákokthont szombaton ünnepélyesen kollégiummá avatták. a kisz központi bizottságának vándorzászlaját dancs sándor, a kisz szabolcs-szatmár megyei bizottságának képviselője adta át. /mti/

..

15,03

- 40 -

bb. 60. hétfői jelentés a földeskről - már több mint 50.000 hold növényápolással végeztek somogyban - permetezik a hegyaljai szőlőket, árasztják a szolnoki rizsföldeket

vid ö kz/hné/vl ká

1962. május 19.

az elmúlt héten az ország egész területén mindvégig kedvezett az időjárás az évszak legfontosabb időszere munkájának, a növényápolásnak. mint a legfrissebb vidéki jelentések beszámolnak róla, a szövetkezeti gazdaságok alaposan ki is használták ezt a lehetőséget. somogyban naponta több mint 20.000 szövetkezeti gazda, majdnem ezer lófogat és mintegy száz gép foglaltoskodott a fogasolással és a gyomirtással, a mák egyelését, a borsó kapálását az egész megyében befejezték. jól halad a napraforgó, a burgonya és a kukorica fogasolása, illetve sorközi művelése is. a hét végéig ebben a megyében együttesen több mint 50.000 holdon végeztek az időszere növényápolási munkákkal. békés megye szövetkezeti gazdaságaiban több mint 30.000-en szorgoskodnak a cukorrépa, kukorica, napraforgó és cirokföldeken. nem egyedülálló az eleki lenin termelőszövetkezet tagjainak áldozatkészsége, akik napi 15 órás munkát vállaltak azért, hogy mielőbb gyomtalanítsák a földet. a megye közös gazdaságai eddig együttesen 10.000 hold cukorrépát egyeltek ki, a kukorica gépi kapálásával 19.000 kézi kapálással pedig 12.000 holdon végeztek.

komárom megyében bár csak néhány nap múlva kezdődik a munka dandárja, már most is naponta 8000-10.000-en foglalkoznak a növényápolással. befejezéshez közeledik a cukorrépa sarabolása. győr-sopron megyében már csak néhány későbbi vetésű, s gyengébben kelt cukorrépa-tábla vár sarabolásra. a győri járásban az össz cukorrépa-terület csaknem 50 százalékán már az egyelés is végeztek. a vas megyei mezőgazdasági szakemberek általános tapasztalata, hogy az idén minden korábbi évet meghaladó ütemben végzik a növényápolást. több olyan közös gazdaságban, ahol a korábbi években munkaerőhiány volt, az idén a családtagok bevonása révén háromszor annyian dolgoznak a kapálások művelésén, mint amennyi tagja van a szövetkezetnek.

hajdu-bihar megyéből érdekes és jó eredménnyel biztató agrotechnikai eljárás bevezetéséről adtak hírt. a cukorrépa-táblákon a megelőző évinél lényegesebb többlet, holdanként 55.000-60.000 tövet hagynak meg, s hogy ilyen magas töszám mellett is biztosítsák a növény normális fejlődését, a kapálással egy időben nitrogén fejtrágyát adagolnak. az új módszert az össz vetésterület több mint felén, 17.000 holdon alkalmazzák.

/folyt.köv./

-41-

95

bb 60. /hétvégi jelentés ... 1. folyt./ vl

szolnok megyében a hét végével befejeződött a rizs vetése. a mag rekordidő, alig több mint tíz nap alatt került a földre. a vetés befejezésével egy időben megkezdődött a rizstelepek árasztása. e munka már a vége felé tart, s jelenleg mintegy 50 millió köbméter víz takarja a megye 17.000 holdnyi rizsvetését.

borsod megyében a híres tokajhegyaljai borvidéken, 17 peronoszpóra előrejelző állomás működik. a megfigyelő állomások a községi tanácsok közvetítésével értesítik a termelőket a peronoszpóra-veszélyről, s egyúttal utmutatást is adnak a védekezésre. az első jelzést szombaton erdőbénye községbe adták le. itt a korábbi napok csapadékos időjárása, valamint a felmelegedés következtében igen kedvező körülmények teremtődtek a peronoszpóra kifejlődéséhez. a szakcsoporthoz és a hegyközségek tagjai azonnal megkezdtek a veszélyeztetett szőlők permetezését.

az ország egész területén tovább folytatódott a pillangósok betakarítása. bács megyében csaknem 100 fűkasza dolgozott a lucernaföldeken. békésben eddig mintegy 33.000 hold pillangós takarmány betakarításával végeztek. a termés a kedvezőtlen időjárás következtében általában közepes. ezért különös gonddal ügyelnek a szakszerű betakarításra. a szeles, nappali időjárás miatt sokhelyütt éjjel gyűjtik be a rendeket, s nagyon vigyázva kazaloznak, hogy a fehérjedus levelekből minél kevesebb menjen kárba. /mti/

bb 62. budapestnél tetőzött a duna- vasárnap megkezdődik a lassu apadás

1 sb/tr/vl ki 1962. május 19.

a hét elején az alpokban és a nyugati országrészekén 150-160 milliméter csapadék hullott. az esőtől keletkezett árhullám szombaton budapestnél tetőzött, s a víz-szint mintegy fél méterre megközelítette az alsó rakpart szélét. az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint vasárnap már megkezdődik a lassu apadás. /mti/

15.37

- 42 -

15 45

95

bb 61. megjelent a világosság májusi száma

te fm/vl 1962. május 19.

a világosság májusi száma közli jacques milhau a tudomány és a misztérium című cikkét. tarján imre a francia katolikus hierarchia és az algériai háború viszonyát taglalja. horváth istván károly a prometheus mitosz három évezredes történetével ismerteti meg az olvasót. róka gedeon a világegyetem térbeli végtelensége körüli vitákat tárgyalja, nyerges ágnes a csillagjóslásról közöl új adalékokat, manga jános a pünkösdi kettős történetét elemzi. az interjú rovatban törő imre akadémikus válaszol a folyóirat kérdéseire. m. jászai ilona az általános iskolás világnézetű nevelés gyakorlati tapasztalatáról ad számot. „rómáról bizalmasan,„ címmel a folyóirat szemléiben ismerteti jeanne d. hospital-nak, a le monde tudósítójának a vatikán belügyeiről és 12. pius pápáról szóló, nagy feltűnést keltő könyvét. aragon verse, chartre: az ördög és a jóisten című darabjának részlete, sípos tamás és dersy tamás reflexiói, hírek, glosszák, rövid szemlék egészítik ki a folyóirat májusi számát. /mti/

bb 63. városrendezési kiállítás nyílt miskolcon

vid szf/te/vl 1962. május 19.

szombaton városrendezési kiállítást nyitottak meg a miskolci városi tanácsház nagytermében. ötven rajz mutatja be a városrendezők elképzelését, amely szerint az eddig hosszanti elhelyezkedésű miskolcból központos, jól rendezett korszerű nagyvárost alakítanak ki. a tervekben kijelölték a hegyek közé zárt város új közlekedési utvonalaait, a sajtó partján az ipartelepek helyét, meghatározták a családi házas építkezési területet, valamint az új városnegyedek és városközpontok elhelyezésére szolgáló területet. /mti/

15.44

- 43 -

15 50
95

bb 66. ipari tanulók találkozója a bakonyban

vid fm/n szb fm

1962. május 19.

a veszprém megyei kisz-bizottság szombaton és vasárnap találkozó-
ra hívta össze a megye iparitanulóit a bakony központjában, géza-
házán, - az ifjumunkások egykori illegális találkozóhelyén. a nagy-
szabású találkozóon a több mint kétezer veszprém megyei ipari tanu-
lón kívül résztvesznek fejér és zala megye ifjumunkás-küldöttei is.

szombaton a fiatalok felvonulása és zászlófelvonás nyitotta meg
az Ünnepségsorozatot. szabó béla, a kisz veszprém megyei bizottságá-
nak titkára mondott beszédet, majd felavatták az emlékművet, amelyet
a megye kisz-fiataljai emeltek az egykori gézaházi illegális gyűlé-
sek és találkozók tiszteletére. /mti/

bb 67. olasz gazdasági küldöttség érkezett budapestre

küker szb. hk

1962. május 19.

a budapesti ipar vásár olasz nemzeti napja alkalmából szombaton
fernando storchi olasz kereskedelmi államtitkár vezetésével delegá-
ció érkezett budapestre. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren
bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külügy-
minisztérium és a külkereskedelmi minisztérium munkatársai fogadták.
ott volt az érkezésnél dr. paolo vita-finzi, olaszország budapesti
követe. /mti/

bb 68. másfél százezer forintot nyert a lottón egy tizenhárom-
gyermekes nádasladányi özvegyasszony

vid szf/te szb

1962. május 19.

nagy öröm érte a fejér megyei nádasladány községben özvegy
varga jánosné tizenhárom gyermekes családját. a 18. heti lottó
sorsoláson másfél százezer - pontosan 149.418 forintot - nyert négyes
találatával. az összeget az országos takarékpénztár székesfehérvá-
ri fiókja ünnepélyesen fizette ki a községi moziban.

az idős asszonyt a kifizetés helyszínére elkísérte mind a tizen-
három gyermeke, akik közül kilenc fiú, négy leány. ott voltak a
menyek, vejek és az unokák is. velük együtt összesen 52 tagú család
vette körül varga nénit.

varga jánosné negyvezener forintot takarékbba tett, tizezer fo-
rintért pedig autónyermény betétkönyvet váltott. megható jele-
net volt, amikor a sokgyermekes édesanya sorban átadta a borítéko-
kat tizenhárom gyermekének, mindegyiket háromzezer forinttal. /mti/

15.50

- 44 -

bb.64. nyáriás hétvége: 26-27 fok szombat délben - vasárnap-
ra újabb zivatarfront érkezik

i cs/gg/vl ká

1962. május 19.

szombaton köszöntött ránk az első, igazán nyáriás hétvége:
az ország nagyrészen már a déli órákban 26-27 fokig emelkedett
a hőmérő higánya, délután pedig még tovább melegedett az idő.
kiránduláshoz, turához, a vízisportokhoz kitűnően megfelelt,
sőt a strandok is sűrűn benépesültek. a kisebb felhősödés számot-
tevő eszést sehol nem okozott.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közöl-
ték, hogy nyugatról kiterjedt zivatarfront közeledik közép-euró-
pa felé, s valószínűleg vasárnap megérkezik hazánkba. előre-
láthatólag már a délelőtti folyamán megkezdődik a felhősödés, a ba-
latonon a zivatarokat kísérő széllekeések átmenetileg zavarják
a fürdőzőket, csónakázókat, vitorlázókat, ugyanakkor a budai
hegyekben és az ország keleti, északi vidékein még vasárnap dél-
előtt is kellemes, meleg idő lesz: az eddigi májusi vasárnapok közül
valószínűleg a legmelegebb. a közlegő zivatarfront csak szórva-
nyos, kisebb zivatarokat okoz, s a hőmérséklet csak valamivel ma-
rad a nyáriás, szombati szint alatt. /mti/

bb 65 szőlőművelő gépek kíséretében ballagtak kecskeméten
mathiász jános „utóda”, a felsőfoku kertészeti technikum vég-
zős hallgatói

vid j/vl ká

1962. május 19.

kecskeméten az országban elsőnek, két évvel ezelőtt kezdték
meg a felsőfoku kertészeti technikumok oktatást. a hallgatók ta-
nulmányaik sikeres elvégzése után szombaton bucsuztak az isko-
lától, tanáraiktól. ezt megelőzően, péntek este érdekes balla-
gást tartottak. a tanulók, adózva a nagy kecskeméti szőlőnemesi-
tő, mathiász jános emlékének, fáklyásmenetben, munka-
ruhában, permetező és ötöző gépek kíséretében vonultak el a
mathiász-szobor előtt, majd végigjárták a város főbb utcáit, te-
rét. a fiatal kertésztechnikusokat, akik rövidesen a duna-tisza
közi új nagyüzemi szőlő- és gyümölcskertekben látnak munkához,
borszéki lajos, a megyei kisz-bizottság titkára köszöntötte.
/mti/

15.57

- 45 -

15.59

0.5

bb 69. példás helytállás a dunai vasmű meleghengerművében

vid szf/te-lm bs

1962. május 19.

a dunai vasmű meleghengerművében a múlt vasárnap éjszaka az előnyújtó hengerek egyik nagyméretű fogazott hajtóvillája hengerlés közben, anyaghiba miatt, váratlanul eltört. az üzemi zavar hosszú időre megbénította volna az öntecshengerlést, mivel a külföldön rendelt tartalékalkatrész még nem készült el, hazai legyártása pedig több hónapot venne igénybe.

a meleghengermű és a mechanikai üzem vezetői és szakmunkásai példamutatóan összefogtak az üzemi zavar gyors elhárítására. több munkás 40-48 órát dolgozott egyhuzamban, hogy a hengerlés újból megkezdődhessen. ennek eredményeként szombaton ismét zavartalanul hengerelték az öntecseket./mtl/

..-

bb 70. befejeződött a magyar írók szövetségének közgyűlése

t v-zs-di/gk, szb sr

1962. május 19.

szombaton az újbúrósháza tanácstermében folytatta tanácskozását a magyar írók szövetségének közgyűlése. a tanácskozáson résztvett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője és ilku pál művelődésügyi miniszter is.

a választmány beszámolója feletti vitában elsőnek urbán ernő szövege fel. az írók és a kritika viszonyáról, a helyesen értelmezett korszerűség fogalmáról és az irodalmi „derékhadról”, a 40-50 éves írókról beszélt. véleménye szerint ez az írógeneráció legalább annyi figyelmet és olyan komoly törődést érdemel, mint az irodalom egyéb területei.

simon istván a fiatalokról, az ifjú írógeneráció problémáiról számolt be a közgyűlés résztvevőinek. mint mondotta, ez a fiatal irónemzedék költészetben és prózában is új utakat vágott, s bátran próbál valami sajátos újat, máit teremteni.

/folyt.köv./

16.32

- 46 -

16.34

bb 70. /befejeződött a magyar... 1. folyt./- szb

- a fiatal költők, írók számára az a legfontosabb, - mutatott rá -, hogy meggyőződését, egyéni látásmódját mielőbb a maga hangján, a neki legjobban megfelelő formában, de a tömegekhez szólóan fejezze ki. irodalmunkban néhány évvel ezelőtt olyan szakasz kezdődött, amelyet úgy érzem, az utánunk jövők a magyar irodalom színei, árnyalatai, izel gazdagodásának szakaszaként emlegetnek majd.

dobozy imre irodalmi életünk egyik állandóan napirenden szereplő kérdéséről, a modernizmusról beszélt. véleménye szerint ez a gyűjtő fogalom a nem szocialista nézeteket, a csínáltságot és a kreáltságot foglalja össze, s ezt mindig tetten lehet érni, mert a látszólagos érdekesség, a látszólagos szocialistaság mögött mindig ott van az, ami a látszatnak ellentmond, ami dekadens, ami nem igaz, ami idegen tőlünk.

persze nem szabad dobálóznunk a modernizmus megbélyegző jelzőjével, tudnunk kell bátornak lennünk abban is, hogy biztosítsuk a kísérletezés jogát. befejezésül elmondotta, hogy az irodalmi termés értéke sokféle helyzetből mérhető le.

- szinte valamennyien, - minden műünk megírásakor odasandítunk például az utókorra. azt hiszem, nem kétséges, az utókor a szó eszmei és művészi értelmében egyaránt szigorubb lesz. ne sajnáljuk hát a fáradságot, hogy az ezután következő termésünk az utánunk jövők szemével nézve is igényesebb, erőteljesebb, szuggesztívabb és igazabb legyen.

berkesi andrás arról beszélt, hogy miért szenvedélyes híve az író-olvasó találkozásoknak.

- nem azért kell kimennünk a tömegek közé, nem azért kell résztvennünk író-olvasó találkozókon, hogy onnan egy-egy nagy régenymotívumát vagy témáját hozzuk magunkkal, hanem azért, hogy ellenőrizzük saját magunkat, erkölcsi ítéleteinket; ellenőrizzük azokat az összefüggéseket, amelyeket esetleg másként, rosszul látunk. megeshet, - s nem egyszer meg is esik - hogy egy konfliktusnak vélt probléma az életben már nem konfliktus, sőt talán már nem is probléma... jogos, és sürgető tehát az igény, hogy az író az életben éljen, ismerje a ma emberének érzésvilágát, gondolatait!

/folyt.köv./

16.37

- 47 -

16.34

bb 70. /befejeződött a magyar... 2. folyt./- szb

fábián zoltán az írói felelősségről beszélt, s hozzátette, olyan korban élünk, amely érettséget követel az embertől. olyan korban, amelyben mindnyájan felelősek vagyunk a közügyekért.

erdélyi józsef után hollós korvin lajos az írói honoráriumok kérdéséről, a szerzői jogszabályok módosításának szükségességéről, hajdu henrik pedig a műfordítás helyzetéről, a fiatal fordító-nemzedék nevelésének kérdéseiről szólt. javasolta, hogy a józsef attila-, az ybl miklós-, a liszt ferenc-, a munkácsy mihály-díjhoz hasonlóan tiszteljék meg a műfordítókat is művészeti díjjal, amelyet arany jánosról nevezhetnének el.

a vitában végül kovai lőrinc szólalt fel, majd darvas józsef foglalta össze a véleménycsere tanulságait, válaszolt az elhangzott javaslatokra, észrevételekre:

- a közgyűlés vitájából, az elhangzott állásfoglalásokból levonhatjuk a következtetést: a magyar írók a szocializmus mellett állnak és a szocializmus ügyét akarják szolgálni. ezen túlmenően mi, magyar írók egyetértünk a szocialista realizmus alkotói módszerével - ha ki-ki más módon fogalmazza is a maga ars poeticáját - mondotta. most az a feladatunk, hogy művekben valósítsuk meg ezt az ars poeticát.

- a közgyűlés bizonyosságát adta annak is, hogy írónk eszméleti fejlődése előbbre tart, mint gondoltuk volna, s az eddigieknél jóval nagyobb lehetőségek állnak előttünk az alkotásra. ennek tudatában, ebben a szellemben és ezekkel a gondolatokkal kell munkához látnunk - fejezte be zárszavát darvas józsef.

a közgyűlés ezután egyhangulag elfogadta a szövetség alapszabályának módosítását, majd megválasztotta a magyar írók szövetségének 38 tagu választmányát.

a választmány tagjai: barabás tibor, darvas józsef, diószegi andrás, dobozy imre, erős lászló, fodor józsef, földéak jános, garai gábor, goda gábor, idas antal, illés béla, illés béla, illés endre, illés lajos, ill és gyula, jankovich ferenc, juhász ferenc, kárpáti aurél, király istván, köpeczi béla, lengyel józsef, mesterházi lajos, mocsár gábor, móríc virág, németh lászló, pándi pál, simon istván, sőtér istván, szabó magda, szabó pál, szabolcsi miklós, tatay sándor, thurzó gábor, tolnai gábor, tóth dezső, urbán ernő, vas istván, váci mihály és veres péter.
/folyt.köv./

16.52

- 48 -

17.02
95

bb 70. /befejeződött a magyar... 3. folyt./- szb

a választmány a közgyűlés befejezése után megtartotta első ülését és megválasztotta a magyar írók szövetségének elnökségét és titkárságát.

az írószövetség elnöke ismét darvas józsef lett. az elnökség tagjai: dobozy imre, földéak jános, illés béla, illés endre, király istván, mesterházi lajos, simon istván, sőtér istván, szabó pál és tatay sándor. a titkárság tagjai: garai gábor, simon istván, tóth dezső, dobozy imre és kiss tiborné. /mti/

--

bb 72. hivatalos nyereségjegyzék a lotto 20. játékhetéről

te-lm bs

1962. május 19.

a 20. játékhetére beérkezett 4,518.702 darab lottoszelvény. öt találatos szelvény nem volt. négy találatot 60 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 56.483.75 forint. három találatot 4.411 fogadó ért el, nyereségösszeg egyenként 383.75 forint. a két találatos nyereségek száma 114.467 darab, ezekre egyenként 14.80 forintot fizetnek. /mti/

--

bb 71. budapestre érkezett a dagesztáni állami „leszginka”, népi együttes - május 22-én az erkel színházban mutatkozik be

i fe/hné-lm sr

1962. május 19.

szombaton budapestre érkezett a dagesztáni állami „leszginka” népi együttes. a nyugat-pályaudvaron a szovjet vendégművészeket vadász lászló, a művelődésügyi minisztérium színházi- és zenei főosztályának helyettes vezetője, a kulturális kapcsolatok intézetének és az országos rendező irodának több vezető munkatársa üdvözölte. ott volt gy. i. turjanyica, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára.

x x x

tanho izrajlov, az oszszszk érdemes művésze, a dagesztáni aszszk népművésze, az együttes művészeti vezetője megérkezésekor nyilatkozott a magyar távirat iroda munkatársának:

/folyt. köv. /

16.58

- 49 -

17.09
95

bb.71. / budapestre..... folyt. / - Lm

-együttesünk - mondotta - 1958-ban alakult, egy évvel később mutatkoztunk be először a nyilvánosság előtt. 1960-ban a moszkvában megrendezett dagesztáni művészeti napok alkalmából táncsoportunk több tagja művészi teljesítményért magas kitüntetésben részesült. együttesünk más értelemben is fiatal - legidősebb tagja 25 éves, a legfiatalabb mindössze 17.

arra a kérdésre, hogy mi a titka annak, hogy az együttes ily rövid idő alatt mind otthon, mind külföldön nagy sikereket arat, izrajlov kijelentette „táncos nép”, vagyunk. dagesztánban 32 nemzetiség el, műsorunkat úgy állítottuk össze, hogy a magyar közönség izelítőt kapjon a különböző népi táncokból. az együttes zenekara kizárólag népi hangszereken játszik.

a művész-vezető végül elmondotta, hogy régi ismerősként jöttek magyarországra. dagesztán fővárosában, mahacskalában emlékmű hirdeti, hogy 1917-es forradalmi harcokban magyarok is küzdöttek a szovjet nép felszabadításáért, a két nép „temperamentumában”, is nagyon sok a hasonlatosság és reméli, hogy a meglepetésnek szánt magyar táncokat kedvezően fogadja majd a közönség.

a vendégművészek május 22-én az erkel színházban mutatkoznak be, a fővároson kívül számos vidéki városban is fellépnek. /mti/

--

17.00

- 50 -

17.12
P.S.

bb 74. a rádióknak embargó 20 h-ig

ünnepélyesen megnyitották a nyári üdülési idényt a balatonon

vid tm szb fm

1962. május 19.

balatonfüreden, a szot-szanatóriumban szombaton ünnepélyesen megnyitották a balatoni nyári üdülési idényt. erre a napra már valamennyi üdülő megtelt. a nyári idény első szakaszában 12.000 ember érkezett a magyar tenger partjára. a szot többszáz beutaltjának a még csak felerészben kihasznált motelekben és a füredi arany csillag szállóban is bérelt helyet. az első vendégeknek szinpompás viziparádét rendezett a szakszervezetek üdülési főigazgatósága. az ünnepi díszben pompázó füredi molón felvonultak a szakszervezeti vitorlás-flotta tagjai, majd a hajózási idény nyitó után a vitorlások sétautra vittek az üdülők vendégeit. este tűzijáték és lampionos hajófelvonulás szórakoztatta a tóparti vendégsereget.

siófokon szombaton nyitották meg a kibővített és újrárendezett beszédes józsef muzeumot, amelyben kiállították a nemzeti galéria legjobb balatoni festményeit, a 19-20. századi magyar festőművészet kiváló alkotásait. külön teremben szemlélhetik a látogatók a tavi hajózás történetét és a legrégebb balatoni térképek-gyűjteményét. a helytörténeti muzeum érdekes anyaga siófok múltját és jövőjét szemlélteti. siófokon sok látogatója volt az éttermi és büfé vállalat cukrászati kiállításának. a déli part vendégserege szombaton két sporteseménynek is tanuja lehetett: sokezren nézték végig a szakszervezetek szakmaközi bizottságának teniszversenyét, és a siófok kupáért meghirdetett vitorlás-versenyt. /mti/

--

bb 75. a rádióknak embargó 20 h-ig!

délszláv nemzetiségi nap undon

vid tm szb fm

1962. május 19.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége szombaton délszláv nemzetiségi napot rendezett a győr-sopron megyei und községben. ebből az alkalomból undon adott műsort a bács megyei gara község délszláv művészcsoportja. az esti nagygyűlésen ognyenovic milan, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége főtitkára, országgyűlési képviselő mondott beszédet. /mti/

--

17.37

- 51 -

17.40
P.S.

bb 73. asztalos jánosról nevezték el a 8. kerületi ifjúsági parkot - a sportkombinátot átadták a fiataloknak

t lv/sze-lm sr

1962. május 19.

a 8. kerületben a volt ludovika kertben szombaton délután ünnepélyes keretek között ádták át a kerületi fiataloknak az asztalos jánosról elnevezett ifjúsági parkot.

suhajda józsef, a 8. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke megnyitó szavaiban elmondotta: a kerületi tanács 1958-ban kapta meg a fővárostól ezt a területet. három év alatt a községfejlesztési alapból két és félmillió forintot fordítottak az ifjúsági park építkezéseire, a berendezésekre, a különböző felszerelési tárgyakra. a kerületi tanács a kerületi kisz-bizottsággal összefogva elhatározta, hogy az elhanyagolt parkrészt kulturális és sport-kombináltá alakítja. a fiatalok nagyarányú társadalmi munkával járultak hozzá az építkezéshez.

nehéz volna felsorolni - mondotta - hány ezer négyzetméter területet ástak és füvesítettek, mennyi cserjét és fát ültettek és milyen hosszú árkot ástak ki a kábelfektetéshez. három év alatt mintegy huszonhatezer fiatal dolgozott; az elvégzett 150.000 társadalmi munkára értéke meghaladja az 1,100.000 forintot.

külön ki kell emelni - mondotta suhajda józsef az orvostudományi egyetem, a munkaügyi minisztérium 34-es számú iparitanuló intézete, az április 4. ktsz, valamint a csatornázási művek kisz-szervezeteit, amelyek legtöbb munkát végezték a park építésénél. befejezésül elmondotta, hogy a kerületi tanács végrehajtó bizottságának határozata alapján a 8. kerületi ifjúsági parkot asztalos jánosról, az 1956-ban hősi halált halt honvédezredesről nevezték el.

a megnyitóbeszéd elhangzása után a kerületi fiatalok „birtokukba vették”, az új ifjúsági parkot. a futballpályán az iparitanuló intézetek sportolói tornagyakorlatot mutattak be, majd a magyar honvédelmi sportszövetség motorosai akrobatikus mutatványokkal szórakoztatták a megjelenteket./mti/

--

17.40

- 52 -

17-45
JOS

embargó a rádióknak 20 óráig!

bb 76. alapításának századik évfordulóját ünnepli a győri zeneiskola.

vid tm/-lm fm

1962. május 19.

a győri liszt ferenc állami zeneiskola szombaton este ünnepelte alapításának századik évfordulóját.

dr. kovács pál orvos, a szabadságharc idején ismert hírtápiró alapította meg száz évvel ezelőtt a győri ének- és zeneegyletet, amelynek alapszabályában már szerepelt egy énekképezde és zeneiskola megalapítása is. a győri szervezett zeneoktatás megteremtőinek haladó gondolkodására vall, hogy a város szegénysorsu gyermekeit ingyen oktatták. az intézményben - amelynek kezdetben negyven-ötven, ma pedig már félezer hallgatója van - fennállása óta több mint 20.000-en tanultak, közöttük számos később ismert zeneszerző és zeneművész.

az ünnepi esten nagy miklós igazgató méltatta a győri zeneiskola eredményekben, sikerekben gazdag száz esztendejét, majd az iskola volt és jelenlegi növendékei, tanárai adtak műsort. a jubileum alkalmából dr. lengyel alfréd, a győri levéltár vezetője felkutatatta a győri zeneiskolára vonatkozó régi dokumentumokat és füzetet írt az intézmény száz esztendő múltjáról./mti/

--

bb 77. dolgozótársai segitenek egy szombathelyi munkásnak kilencedik gyermekét felnevelésében

vid sz /te szb

1962. május 19.

a vas megyei építőipari vállalat szombathelyi telepén ebergényi bálint éjjeliór kilencedik gyermekének, kis erikának szombaton tartották névadóünnepségét. a telep szakszervezeti és műhelybizottsága, a dolgozótársak közölték a szülőkkel, hogy 15 éves koráig vállalják a gyermek nevelésének anyagi részét. havonta juttatnak pénzt erikának ruhára és minden más szükséges holmira. az üzem dolgozói figyelemmel kísérik „gyermekük” fejlődését, tanulását, viselkedését 15. évének betöltése után is. /mti/

--

17.50

- 53 -

17-55
JOS

bb 78. a rádióknak embargo 20 h-ig!

dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes

te szb fm

1962. május 19.

vezetésével szombaton küldöttség utazott bulgáriába a bolgár pedagógusok első kongresszusára. a kongresszus után a küldöttség részt vesz a bolgár nemzeti unesco-bizottság regionális szemináriumán. /mti/

bb 79. időjárásjelentés

tm szb

1962. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én, szombaton 18 órakor:

meleg idő záporokkal

várható időjárás vasárnap estig: meleg, főként a dunántúlon felhősebb idő. többfelé záporosó, zivatar. mérsékelt délnyugati, később élenkülő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: keleten 25-29, nyugaton 22-26 fok között. /mti/

18.06

- 54 -

bb 47. /sok meglepetés... 1. folyt./- szb

a budapesti ipari vásár igazgatójának találkozója a külföldi újságírókkal

szombaton délután dr. vitéz andrás, a budapesti ipari vásár igazgatója a városligeti gundel étterem fogadótermében találkozott a vásár alkalmával fővárosunkba érkezett külföldi újságírók népes csoportjával. dr. vitéz andrás tájékoztatta a külföldi sajtó képviselőit a budapesti ipar vásár fejlődéséről, az ideai nemzetközi részvétel alakulásáról, valamint a magyar ipar kiállításáról. a külföldi újságírók, - akik között nemcsak az európai, hanem ázsiai, latinamerikai és más területek sajtójának képviselői is megjelentek, - számos kérdéssel fordultak a vásárigazgatóhoz. kérdéseikből kitűnt, hogy nemcsak az európai országokban, hanem távoli világrészekben is növekszik az érdeklődés a budapesti ipari vásár iránt. az újságírók közül többen kifejezték azt a reményüket, hogy jövőre, s az elkövetkező években tovább fokozódik a vásár nemzetközi jellege, illetve emelkedik a részvevő külföldi kiállítók száma. a külföldi sajtó képviselői ezután megtekintették a vásár.

telt ház a budapesti szállodákban

a budapesti ipari vásár iránti külföldi érdeklődést mutatja az a tény is, hogy a fővárosi idegenforgalmi hivatal szombaton kitehette a „telt ház”, táblát. valamennyi fővárosi szálloda, de még a római-parti üdülők, camping táborkok és még a fizető vendég-szolgálat szobái is megteltek, foglaltak voltak. a budapesti ipari vásár iránt azonban nemcsak azok érdeklődnek, akik erre az alkalomra eljöhetnek magyarországra. tizennyolc külföldi televízió kért riportot a vásárról a magyar rádió és televíziótól. /mti/

bb 60. ahmed ponsen,

szb bs

1962. május 19.

az indonéz külügyminiszter gazdasági kérdésekkel foglalkozó különleges megbízottja szombaton budapestre érkezett. az indonéz vendég fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent nagy jános, a külügyminisztérium főosztályvezetője és dr. ujházi lászló, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőhelyettese. /mti/

18.15

- 55 -

18.18

bb 81. megkezdődött a Latinka sándor kulturális szemle megyei bemutatója

vid -n-lm sr

1962. május 19.

a Latinka sándor kulturális szemle körzeti és járási bemutatói után szombaton délután kaposvárott megkezdődött a megye legjobbainak vetélkedése.

a Latinka sándor művelődési ház színháztermében a színi játékok és a szavalók adtak számot tudásukról./mti/

bb 82. ajándék-hangverseny angyalföldön

t vt/tm szb sr

1962. május 19.

a 13. kerületi legjobb szülői munkaközösségi tagok tiszteletére szombaton este a kerületi nőtanács ajándék-hangversenyt rendezett a frangepán utcai fémmunkás művelődési otthonban. a nagyszerű műsorban közreműködtek a díjza györgy ut 136 szám alatti általános leányiskola ének-, zene-tagozatának és a fővárosi zeneiskola-szervezet 2. számú körzeti zeneiskolájának növendékei, valamint az angyalföldi józsef attila művelődési ház népi táncgyűjtése./mti/

18.48

- 56 -

2019
JOS

bb 83. fogadás az olasz nemzeti nap alkalmából

sz/tm szb

1962. május 19.

szombaton délután a vajdahunyad vára lovaqtermében az olasz nemzeti nap alkalmából fogadást adtak. a vendégeket dr. paolo vita finzi követ és dall, oglio, az olasz külkereskedelmi intézet elnöke fogadta. a fogadáson résztvett szarka károly külügyminiszterhelyettes, bacsoni jeno és mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettesek, lászló andor, a magyar nemzeti bank elnöke, kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, kelemen lajos a vásárbizottság elnöke és dr. vitéz andrás, a vásár igazgatója. ott volt a fogadáson a magyar gazdasági élet és a külkereskedelem számos vezetője és a budapesti diplomáciai testület több tagja. a vásár alkalmából budapestre érkezett olasz gazdasági küldöttség vezetője, fernando storchi külkereskedelmi államtitkár és a küldöttség tagjai is megjelentek a fogadáson. résztvett a fogadáson az a mintegy 40 tagu olasz üzletemberekből álló küldöttség is, amely flavio orlandi szociáldemokrata képviselő vezetésével érkezett budapestre szombaton délután. a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

bb 85. dunaujvárosban 80.000 óra társadalmi munkával dunaparti vízitelepet építettek

vid tm szb sr

1962. május 19.

dunaujvárosban a kohászati technikum diákjai tanáraikkal és a szülői munkaközösség tagjaival hároméves társadalmi munkával vadregényes helyen dunaparti kirándulóhelyet, vízitelepet építettek. a teraszos épületben a csónakgarázon kívül három nagyobb szobában ötven ágyat helyeztek el. a három év alatt 80.000 óra társadalmi munkát végeztek itt a felnőttek és a fiatalok. a dunaparti vízitelepet szombaton délután hajdu istván, a kohászati technikum igazgatója adta át rendeltetésének. /mti/

bb 84. az angol-magyar baráti társaság küldöttsége dunaujvárosban

vid tm-lm sr

1962. május 19.

szombaton dunaujvárosba látogatott az angol-magyar baráti társaság hazánkban tartózkodó küldöttsége. a delegáció a városi tanácsházán felkereste tapolczai jenőt, a tanács vb-elnökét, akivel hosszan elbeszélgettek, majd megtekintették a várost./mti/

bb 86. vöröskeresztes delegáció utazott az ndk-ba

k gg-lm fm

1962. május 19.

a német demokratikus köztársaság vöröskereszt szervezetének meghívására a magyar vöröskereszt háromtagu delegációja utazott karl-marx-stadt-ra. a küldöttség résztvesz a német vöröskereszt ifjúsági vezetők május 20-30 közötti tanácskozásán./mti/

20.25

- 57 -

2019/18

bb 87. tit jutalomműsora a villányiaknak

vid tm-lm bs

1962. május 19.

villányban szombaton fejeződött be a tit népfőiskolája, amelyen az elmúlt öt év alatt 125 különböző témájú előadást tartottak. egy-egy előadáson átlagosan százan jelentek meg a falu lakosai közül. időközben országjáró tanulmányutakon - miskolci, egri, szegedi kirándulásokon - vettek részt a népfőiskola hallgatói. az idén huszan közös külföldi kirándulásra készülnek. a népfőiskola hallgatóinak zömét a helybeli termelőszövetkezet tagsága adta, akik nagy hasznát vették munkájukban a tit előadásainak.

az öt évig egyhuzamban működő népfőiskola záró-ünnepségén a tit villányi szervezete, a termelőszövetkezet vezetősége jutalomműsört adott a hallgatóknak. meghívásukra a pécsi janus pannonius leánygimnázium és a nagy lajos flugimnázium irodalmi színpadai felkeresték villányt, ahol a színesbőrű népek irodalmából és a balatonról írt legszebb versekből adtak egész estét betöltő műsört a községi művelődési házban. /mti/

bb 88. ballagtak a tatabányai bányaiipari technikum végzős hallgatói

vid tm szb

1962. május 19.

tatabányán évről-évre jelentős eseménynek számít a péch Antal bányaiipari technikum végzős hallgatóinak a ballagása. a hagyományos ünnepséget szombaton este a korábbi éveknél is érdekesebben rendezték meg. az iskola bejáratánál akrafolyosót képeztek ki és ebben diszorsfallal köszöntötték a diákok az érettségizőket. amikor besötétedett, a bányászlámpás menet végigvonult a városon az ifjuság házához, ahol a városi kisz-szervezet köszöntötte a fiatalokat. a ballagáson megjelent blaha béla, az mszp központi bizottságának tagja, a bányász szakszervezet főtitkára. /mti/

20.30

- 58 -

bb 89. a szovjetunió kereskedelmi kamarájának vezetői budapestben

sze szb ki

1962. május 19.

m.nyesztyerov, a szovjetunió kereskedelmi kamarájának elnöke, kallós ödönnek, a magyar kereskedelmi kamara elnökének meghívására szombaton budapestre érkezett. m.nyesztyerov és n.filippov, a szovjetunió kereskedelmi kamarájának főtitkára, aki ugyancsak a magyar kereskedelmi kamara elnökének meghívása alapján már korábban magyarországra érkezett, itt tartózkodásuk alatt tanulmányozzák a budapesti ipari vásárt és megbeszéléseket folytatnak a magyar kereskedelmi kamara vezetőivel a két ország kamarái közötti együttműködéstovábbi elmélyítéséről. /mti/

--

- v é g e -

21.47

- 59 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Péni utca 6-7. Telefon: 169-400, 369-690

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i k i a d á s

1962. május 20.

bb 1. négy munkaegységből egy nyári ruha

vid j-lm ká

1962. május 20.

vas megyében a termelőszövetkezeti asszonyok, lányok mostanában egészítik ki ruhatárukat: a helyi földművesszövetkezeti boltokban, a járási székhelyeken és szombathelyen százakat költenek nyári holmikra, strandcikkekre. a büki, a nagygeresdi, a gércel, a sárvári termelőszövetkezetek asszonyai - ahol előre - láthatólag 40 forint körül lesz egy munkaegység értéke - négy munkaegység árából vehetnek csinos, izléses, nyári ruhát. a hónap elején előlegfizetésből - bár nem kapják meg mind a 40 forintot a munkaegységre - telik vásárlásra, mert a késői tavaszodás ellenére sok asszonynak már 80-90 munkaegységet irtak be a könyvecskéjébe./mti/

--

bb 2. több mint ezeröttszáz őskori eszközt gyűjtött egy fiatal diósgyőri kohásztechnikus

vid te-lm ki

1962. május 20.

tóth Lajos, a Lenin kohászati művek tervező-technikusa jóllehet még csak huszonhét éves, mégis kilenc esztendeje foglalkozik rendszeresen, az utóbbi években már tudományos módszerességgel régészettel. elsősorban az őskor tudománya, kulturája érdekli. jóformán minden szabad idejét ezek tanulmányozásával tölti. fáradhatatlanul járja az őskulturák emlékeiben gazdag avast, a bükköt, az abauj-zempléni hegyeket, a hernád, sajó és boldva folyók völgyi lősztelepeit. ugynevezett felszíni kutatással az őskorból és átmeneti korból származó több mint ezeröttszáz különféle rendeltetésű értékes eszközt, használati tárgyat gyűjtött össze.

munkásságát, tevékenységét szakkörökben is becsülik, elismeréssel értékelik. a fiatal technikus az őskori leletek eszközanyagának származáshelyi megállapítására új vizsgálati módszert vezetett be, s ennek eredményét tanulmányban teszi majd közzé./mti/

--

- 1 -